

PS PERUS-*Naiset* SUOMALAINEN

Hallitus lisää autoilijoiden kustannuksia:

"Nyt mennään kipurajan yli"

Ahkeran Arja Juvosen kolme roolia:

Hoitaja, kansanedustaja ja perheenäiti

Duunariperheissä venytetään senttiä

Turvapaikkajärjestelmää käytetään hyväksi

Etä-
koulu voi
olla monelle
lapselle
helpotus

Koti-
mainen
ruoka on
ekoteko

Sairaanhoitajan
työssä korona-
virus tulee lähelle

Kristiina Ovaskainen

Toimituspäällikkö

PÄÄKIRJOITUS

Koulukiusaaminen jättää jäljet

Kun kymmenvuotias tyttö kirjoittaa sosiaalisessa mediassa olevansa yksinäinen ja haluavansa kuolla, tuntee vanhempi itsensä voimattomaksi. Tyttöä on kiusattu koulussa ensimmäisestä luokasta lähtien – milloin puheviasta, milloin ulkonäöstä. Vaikka asiasta on keskusteltu opettajan, kuraattorin ja kiusaajien kanssa, ei kiusaaminen ole loppunut – vain kiusaajat ovat vaihtuneet.

Koulukiusaamisesta on puhuttu vuosikymmeniä ja sen kauaskantoiset seuraukset tiedetään, mutta sitä viisasten kiveä, jolla kiusaaminen saataisiin loppumaan, ei näytä löytyvän. Kivakoulu ja muut hyvältä kuulostavat hankkeet antavat toivoa, kunnes ollaan taas samojen kysymysten äärellä: kenen ja miten kiusaamiseen pitäisi puuttua.

Opettajalla ja koululla on koulukiusaamisen kitkemisessä tärkeä rooli. Opettajan on puututtava kiusaamiseen, koska oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Opettajan keinot kiusaamisen lopettamiseen ovat kuitenkin rajalliset ja usein liian tehottomia.

Tärkein rooli on lasten vanhemmilla – ja kaikki lähtee kasvatuksesta. Miten kasvattaa lapsi niin, ettei hänestä tule kiusaajaa? Tai miten puuttua ongelmaan, kun oma lapsi osoittautuu kiusaajaksi. Pään työntäminen penssaaseen ei auta: lapselle pitää tehdä selväksi, miltä kiusaaminen tuntuu ja millaisia kurinpitotoimenpiteitä siitä seuraa tekijälle.

Tänä päivänä turhan moni vanhempi haluaa olla lapsensa ”kaveri”. Varsinkin eroperheissä toinen vanhempi saattaa pitää kuria, kun taas toinen antaa lapselle kaiken periksi. Liika kaveeraaminen on kuitenkin karhunpalvelus omalle jälkikasvulle, sillä lapsi tarvitsee selkeitä sääntöjä ja rajoja.

Etäkoulu toi helpotusta monen kiusatun koulunkäyntiin, kun kukaan ei repinyt, solvannut tai eristänyt lasta kouluyhteisössä. Etäkoulu voi toimia niiden oppilaiden kohdalla, jotka pystyvät opiskelemaan itsenäisesti, mutta ongelmaa se ei välttämättä ratkaise, koska suuri osa kiusaamisesta tapahtuu tänä päivänä sosiaalisessa mediassa.

Kiusaamista ei pidä missään olosuhteissa hyväksyä tai vähätellä. Kiusaaminen voi olla rikos silloin, kun siihen liittyy esimerkiksi väkivaltaa, nimittelyä, vainoamista tai toisen omaisuuden tuhoamista. Rikosvastuun alaikäraja suojaa alle 15-vuotiaita syytteeltä, mutta ei korvausvastuulta. Lisäksi alle 15-vuotiaana rikoksen tehneestä tehdään lasten-suojeluilmoitus.

Kiusaaminen jättää jäljet. Siksi se pitää ottaa vakavasti. Kiusaajan pitäisi aina olla se, joka joutuu vaihtamaan koulua. Valitettavan usein lähtemään joutuu kiusattu – ja se on yksinkertaisesti väärin.

Kristiina

PS. Koulukiusaamisen lopettamiseen ja muihin tärkeisiin aiheisiin vaikutetaan kuntapolitiikalla. Ilmoittaudu ja lähde mukaan perussuomalaisten kuntavaaliehdokkaaksi:

www.perussuomalaiset.fi

Perussuomalainen Naiset

Vastaava päätoimittaja Matias Turkkillä

Toimituspäällikkö Kristiina Ovaskainen

Ulkoasu Mojo Man Oy / Jorma Remsu

Julkaisija Perussuomalaiset – Sannfinländarna rp

Toimitus Perussuomalainen,

Iso Roobertinkatu 4, 00120 Helsinki

toimitus@perussuomalaiset.fi

SISÄLTÖ

4

PERUSSUOMALAISTEN

kansanedustaja **Arja Juvonen** tunnetaan eduskunnassa sitkeänä vanhusten ja hoitajien puolustajana. Vapaa-aikansa hän pyhittää lapsilleen ja ihan tavallisille koti-askareille.

8 PELKO on usein hoitotyös-

sä läsnä, ja sen kanssa on

opittava tulemaan toimeen.

Sairaanhoitaja **Jan Holmberg** myöntää olleensa varuillaan hoitaessaan potilaita, joilla on epäilty koronavirustartuntaa.

10

TYÖHYVINVOINNIN

asian-tuntija **Anne Hautamäki** ajaa henkilöautollaan vuosittain noin 60 000 kilometriä ja joutuu maksamaan polttoaineesta entistä enemmän. Syynä on **Sanna Marinin** hallitus, joka kiristi polttoaineen verotusta 250 miljoonalla eurolla.

YHÄ useampi suomalainen joutuu sen tosiasian eteen, että palkka ei riitä edes minimielinkustannuksiin. Kuluttajaliiton mukaan suurimmat menoerät ovat asuminen, ruoka ja liikkuminen. Huoli rahojen riittävydestä on todellinen.

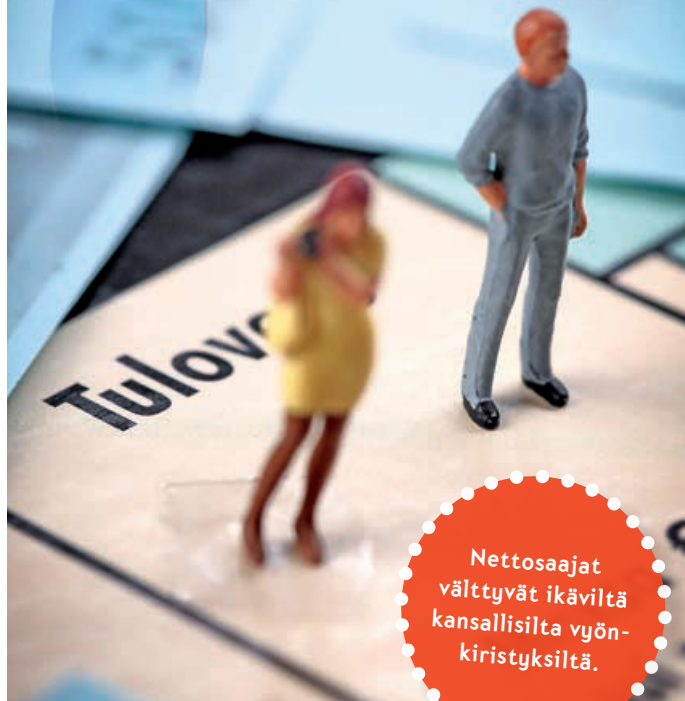
12

18

KORONA ajoi oppilaat etäkouluun viime keväänä. Monelle tarkkaavaisuushäiriöistä ja koulukiusaamisesta kärsivälle lapselle kotona toteutettu opetus oli helpotus.

EU-elvytysrahasto käy kalliiksi Suomelle

Nettosaajat välttävät ikäviltä kansallisilta yönkiristyksiltä.

Suomalaiset maksavat italialaistenkin verot

PERUSSUOMALAISTEN puheenjohtaja Jussi Halla-ahon mukaan elvytysrahastolla ja uusilla yhteisvastuilla ei lääkittä koronan aiheuttamia vaurioita. Niillä lääkittää Etelä- ja Keski-Euroopan maiden pitkäaikaisia, rakenteellisia ongelmia.

- Finanssikiiri opetti Euroopan vallaanpitäjille, että näitä ongelmia on poliittisesti vaikea ratkaista jäsenmaiden sisäisillä hevoskuureilla. Kansalaiset eivät pidä niistä, vaan äänestävät valtaan EU:n kannalta epämiellyttäviä puolueita sekä vasemmasta että oikeasta laidasta.

- Toinen tapa on sosialisoida näiden maiden ongelmat ja panna ta-
louttaan paremmin hoitaneiden jäsenmaiden kansalaiset maksamaan. Haasteena on ollut vain se, miten myydä tämä ajatus pohjoisten jäsenmaiden kansalaisille. Juuri tähän korona tarjoaa savuverhon, Halla-

aho toteaa.

Halla-aho myöntää, että elvytysrahasto on monen maan kannalta järkevä ratkaisu.

- Nettosaajat välttävät ikäviltä kansallisilta yönkiristyksiltä ja voivat lahjarahan turvin ylläpitää Suomea matalampia verokantoja tai julkisia palveluja, johon niillä ei ole varaa. Italialaisen kotitalouden varallisuus on suurempi kuin suomalaisen, mutta suomalainen kotitalous maksaa korkeampia veroja, jotta italialaisen ei tarvitsisi.

- Saksa toki on maksumies, mutta toisaalta eteläeurooppalaiset voivat lahjarahalla jatkaa saksalaisten autojen ostamista. Ja toisaalta Saksalla EU:n johtavana valtiona säilyy kontrolli rahoihinsa, vaikka ne nimellisesti siirtyisivät kansallisesta budjetista EU:n budjettiin, Halla-aho sanoo.

EU-velka tulee jäädäkseen

KANSANEDUSTAJA, suuren valiokunnan jäsen Lulu Ranne suomii kovin sanoin pääministeri Sanna Marinin ilmoittamaa elvytyspakettia.

- Eurooppa-neuvoston oikeuspalvelu näki paljon vaivaa todistaakseen, että 750 miljardin euron elpymisväline on poikkeuksellinen ja väliaikainen, ja siten perussopimuksen 122 artiklan mukaisena "laillinen".

Ranne huomauttaa, että missään kohdin oikeuspalvelun lausuntoa tai neuvoston neuvottelutulosta ei kuitenkaan sanota, että elpymisvälineen vaatiman lainarahoituksen kaltainen menettely jäisi ainutkertaiseksi.

Elpymisväline perustuu omien varojen päätökseen, jossa 0,6 prosenttiyksikköä jäsenvaltioiden BKT:sta korvamerkitään sen maksamiseen.

- Näin perussopimuksen velka- ja yhteisvastuukiellot kierretään. Kyse on merkittävästä uudesta menettelystä, jota Suomi ei ole hyväksynyt perussopimuksen yhteydessä. On surullista, että jopa valiokunta-neuvostasolla änkryöidään perustuslakivaliokunnan kantaa vastaan, Ranne jatkaa viitaten suuren valiokunnan valiokuntaneuvos Peter Saramon mielipiteisiin Svenska Ylen jutussa 8.9.2020.

Ranteen mukaan EU:lta ei tule kriisejä puuttumaan. Mikään ei estä

komissiota esittämästä ja jäsenvaltioita päättämästä uusista poikkeuksellisista ja väliaikaisista välineistä, jotka rahoitetaan uudella velalla ja sille korvamerkityllä omien varojen siivulla.

- Nyt 0,6 prosenttiyksikköä ja 750 miljardia, seuraavaksi vaikka 0,8 prosenttiyksikköä ja 1 000 miljardia.

Ranne muistuttaa yleispätevää neuvosta, ettei kannata aloittaa sellaista, mitä ei voi lopettaa. Elpymisväline johtaa kierteseen, jossa omien varojen lisäämisellä mahdollistetaan velkaantumisen, ja velkaantumisen perustellaan omien varojen jatkuva lisääminen.

- Tähän Suomella ei yksinkertaisesti ole varaa suostua.

Nuukan nelikon ja Saksan jäsenmaksualennukset ovat valtavia

YLIMÄÄRÄINEN Eurooppa-neuvosto päätti EU:n monivuotisesta rahoituskehiksestä heinäkuussa, Suomea edusti pääministeri Sanna Marin.

Suomen tavoitteena oli lakkauttaa muiden maiden jäsenmaksualennukset, mutta europarlamentaarikko Laura Huhtasaaren mukaan tavoite joutuu outoon valoon, kun verrataan neuvottelutulosta ja komission vuoden 2018 pohjaesitystä.

- Nuukan nelikon (Itävalta, Hollanti, Ruotsi ja Tanska) sekä Saksan saamat alennukset olivat tärkeitä tietämiä verrattuna komission pohjaesitykseen. Olemalla tiukkana erityisesti nuuka nelikko onnistui mainiosti. Lisäksi alennusten piti loppua 2025, nyt ne jatkuvat vuoteen 2027, Huhtasaari avaa.

Eurooppa-neuvosto sopi myös uudesta verosta eli yhdenmukai-

sen verokannan soveltamisen kunkin jäsenvaltion tuottaman kierrätämättömän muovipakkausjätteen painoon. Verokanta on 0,80 euroa kilogrammaa kohti.

- Suomen medialta jäi jostain syystä uutisoimatta, että osa maista saa alennusta muoviverostakin. Neuvoston julkisen asiakirjan mukaan Suomi ei ole tästäkään alennusta saamassa, hämmästelee Huhtasaari.

MAA	Komission esitys 2018 (alennus vuosille 2021-25 yhteensä)	Neuvottelutulos (alennus 2021-27 yht.)	EROTUS
Itävalta	330 miljoonaa	7 × 565 milj. = 3955 miljoonaa	+ 3,625 miljardia
Tanska	354 miljoonaa	7 × 377 milj. = 2639 miljoonaa	+ 2,285 miljardia
Saksa	8396 miljoonaa	7 × 3671 milj. = 25697 miljoonaa	+ 17,301 miljardia
Alankomaat	5798 miljoonaa	7 × 1921 milj. = 13447 miljoonaa	+ 7,649 miljardia
Ruotsi	1734 miljoonaa	7 × 1069 milj. = 7483 miljoonaa	+ 5,749 miljardia

Juvosten perheessä korona-aika on tarjonnut tilaisuuden kodin pienremonttiin ja muihin kunnostuksiin.

Suomalaisten hyvinvointi on Arja Juvoselle sydämenasia

”Ikäihmisten hyvä hoitaminen ei ole rakettitiedettä”

Perussuomalaisten kansanedustaja **Arja Juvonen** tunnetaan eduskunnassa sitkeänä vanhusten ja hoitajien puolustajana. Vapaalla hän pyhittää aikansa lapsilleen ja ihan tavallisille kotiaskareille.

Eduskunta jäi kesäkuun lopussa kahden kuukauden istun- totauolle, joka tällä kertaa kului poikkeuksellisissa olo- suhteissa. Korona pisti uusik- si myös perussuomalaisten kansanedustajan **Arja Juvosen** kesäsuunnitelmat. Juvosen ja hänen perheensä kesä kuluikin suurimmaksi osaksi kotikulmilla Espoossa.

Alkukesästä Juvosilla vietettiin perheen tyttären ylioppilasjuhlia.

- Nekin juhlat olivat pienimuotoiset, paikalla oli vain kymmenisen vierasta perhepiiristä. Lakkiaisten jälkeen tyttäreni pääsi opiskelemaan Turkuun. Puolisoni kanssa olemme järjestelleet muuttoa ja tarjonneet apua, Juvonen kertoo.

Kuten monien muidenkin kohdalla, myös Juvosten perheessä korona-aika on tarjonnut tilaisuuden kodin pienremonttiin ja muihin kunnostustöihin.

- Meillä on tehty paljon varsinkin maalaus- töitä. Ehkä isoin urakka oli se, kun maalasimme kotitalomme kokonaan. Lisäksi meillä on laitettu pihapiiriä kuntoon eri tavoilla. Tällaiseen työhön on ollut nyt hyvin aikaa, kun ei ole oikein voitu lähteä minnekään pidem- mälle, Juvonen kertoo.

Julkisilla paikoilla liikkua Juvosella on nykyään aina mukana vähintään käsidesiä sekä kumihanskat. Myös suojamaskia hän on käyttänyt jo viime keväästä saakka.

- Kaupungilla asioidessa- ni maski on yleensä aina pääl- lä. Kuitenkin eräissä ulkotapah- tumissa, kuten toreilla, olen välillä ollut myös ilman maskia, jolloin olen sitten pyrkinyt pitämään turvaväliä. Olen viime aikoina kuitenkin päättänyt sille kannalle, että kaikissa isommissa ylei- sötapauhtumissa maskia on syytä käyttää, var- sinkin jos juttelee ihmisten kanssa.

Eduskuntaryhmä koolle kesätaulla

Kansanedustajan kesätaun katkaisi perussuomalaisten eduskuntaryhmän ylimää- räinen kokous heinäkuussa. Tuolloin perus- suomalaisten eduskuntaryhmä kokoontui neuvottelemaan EU-johtajien sopimasta elvytyspaketista. Perussuomalaisten edustaji- en kokous järjestettiin nopealla aikataululla, pian sen jälkeen, kun tiedossa olivat pää- piirteet Eurooppa-neuvoston sopimasta elvytyspaketista. Suomen maksuosuus EU-elvytyksestä on 6,6 miljardia, josta Suomi on saamassa takaisin vain 3,2 miljardia.

Perussuomalaiset vaativat kesällä eduskun- ta koolle valtioneuvoston tiedonantoa var- ten, jotta koko eduskunnalla olisi ollut heti mahdollisuus käydä parlamentaarinen kes- kustelu elvytyspaketista.

Juvonen ja muut perussuomalaisten edus-

- Meillä on oltava ammattitaitoinen ja kielitaitoinen hen- kilöstö, joka myös työskentelee alalla mielellään, Juvonen painottaa.

tajat kat- sovat, että pää- ministeri **Sanna Marinin** johdolla hallitus on kevyin perustein liittämässä Suomea velka- vastuuseen, joka vie EU:ta entistä enemmän kohti liittovaltiota.

- Kesäaikaan, kun maailma uinuu ja ihmi- set ovat lomilla, tällaisia asioita on näköjään mahdollisuus viedä eteenpäin hiljaisella tie- dotuksella. Me perussuomalaiset olisimme halunneet elvytyspaketista avoimen ja perus- teellisen keskustelun eduskunnassa, mutta se ei silloin toteutunut, Juvonen sanoo.

Suomalaiset ansaitsevat vastauksia EU-elvytyksestä

Eurooppa-neuvoston päätös elvytyspake- tista oli poliittinen päätös, mutta asiaa ei ole vielä kansallisesti loppuun käsitelty. Elvytys- pakettiin sisältyvä rahoitusmalli on vielä hy-

"Äänestäjien tahdosta
olen saanut palvella
kansaa ja olen siitä
kiitollinen."

Arja
Juvonen
haluaa säilyttää
ammattitaitonsa
hoitajana.

väksyttävä EU-jäsenvaltioiden parlamenteissa. Eduskunnan perustuslakivaliokunta totesi aiemmin kesäkuussa, että elvytyspaketti saat-
taa edellyttää jopa kahden kolmasosan määränemmistöä mennäkseen läpi eduskunnassa.

Juvonen sanoo, että elvytyspaketti on esitelty kansalaisille ilman, että kenelläkään on varmaa tietoa, mihin oikeasti ollaan sitoutumassa.

- Hallituksen puolelta oli törkeä liike, kun hallituspuolueet kesällä viestivät, ettei eduskunnalla ollut tarvetta kokoontua puhumaan asiasta, jolla on kuitenkin valtavat vaikutukset Suomen talouteen, pitkäksi aikaa. Nähdäkseni koko eduskunnan olisi tullut voida saman tien ottaa kantaa tämän kokoluokan asioihin.

- Elvytyspaketin käsittely EU-huippukokouksessa oli hyvin omiainen, ja neuvottelut vietin läpi kovalla kiireellä.

- Kukaan ei oikein näytä tietävän, mikä on Suomen lopullinen osuus järjestelyssä. Toivottavasti eduskunnan syysistutokaudella saamme heti lisää tietoa, mitä paketti sisältää, Juvonen sanoo.

Juvonen kysyi hallituksen koronatoimista jo alkuvuodesta

Kuluvan vaalikauden ensimmäinen vuosi on ollut monella tavalla hyvin poikkeuksellinen, muun muassa useiden ministerierojen ja erilaisten sähläyksien, kuten hallituksen toiminnassa ilmenneiden tietokatkoksien, vuoksi. Juvosen mukaan hallituksen toiminta on näyttäytynyt surkuhupaisana.

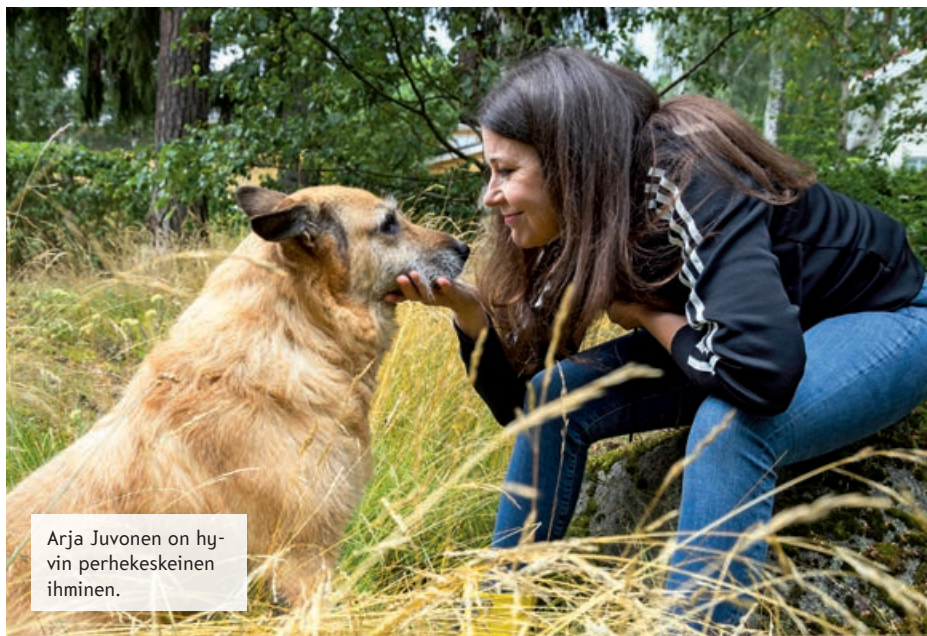
- Se kertoo varmaankin siitä, että monille ministereille vallanhimo on nyt suurempi kuin henkilökohtainen kyky hoitaa yhteisiä asioita. Hallituksessa on useita henkilöitä, joille ensisijaista on vain pysyä omalla paikallaan - tavalla tai toisella.

- Siitä kertoo sekin, että vallasta pidetään tiukasti kiinni, jopa raskaiden virheidensä jälkeen, Juvonen sanoo ja viittaa esimerkiksi **Antti Rinteen** hallituksen kunta- ja omistajaohjausministerin paikalta eronneeseen **Sirpa Paateroon**, joka nousi pian eronsa jälkeen uuteen Marinin hallitukseen ikään kuin mitään ei olisi tapahtunut.

- Samoja ihmisiä ja valtaa kierrätetään paikasta toiseen. Se ei näytä hyvältä, koska kyllä kansa ymmärtää, mitä on tapahtunut.

Perussuomalaiset tekee vahvaa oppositiopolitiikkaa sekä eduskunnan suuressa salissa että valiokunnissa. Juvonen sanoo, että perussuomalaiset ovatkin valiokuntatyössä saaneet läpi useita tärkeitä ja keskeisiä kannanottoja.

- Esimerkiksi keväällä sosiaali- ja terveysvaliokunnassa saimme lisättyä osaksi valiokunnan kannanottoa sen, että Suomessa selvitetään oman rokotetutannon käynnistämistä. Toki sitä ei voi väheksyä, että olemme koko ajan muutenkin olleet heillä sekä puolueena että eduskuntaryhmänä ja olemme voineet tuoda laajemmin

Arja Juvonen on hyvin perhekeskeinen ihminen.

koko kansalle ajankohtaista tietoa, esimerkiksi EU-elvytyspakettiin liittyen. Keväällä olimme jo ensimmäisenä eduskuntaryhmänä vaatimassa koronan vuoksi poikkeustilalainsäädäntöä voimaan ja kouluja kiinni.

Koronalisää hoitajille

Eduskunnassa Juvonen tunnetaan erityisesti sote-asioiden monipuolisena ja syvällisenä osaajana. Korona-aikanakin hän pyrkinyt palvelemaan äänestäjiään edistämällä ja nostamalla esille laaja-alaisesti vanhustenhuollon ja terveydenhuollon teemoja, joiden yhteydessä hän on toiminut pitkään ja joiden vuoksi häntä on myös äänestetty.

Juvonen teki jo keväällä useita toimenpitealoitteita: esimerkiksi touku-
kuussa hän esitti turvallisten tapaamisten järjestämistä hoivavaltokissa koronavirusepidemian aikana. Huhtikuussa Juvonen esitti erityistekijälisää terveydenhuollon hoito-
henkilöstölle, joka on joutunut useisiin vaaratilanteisiin hoitaessaan tehtäviään.

Välillä kansanedustajaa turhauttaa se, että monet isot hankkeet ja uudistukset polkevat paikallaan. Hallituksen saavutuksiin Juvonen sanookin olevansa pettynyt. Hän nostaa esille vanhustenhuollon hoitajamitoituksen lakiuudistuksen, jonka eteenpäin vieminen kesti kohtuuttoman pitkään.

- Ensinnä hallitus teki virheitä hoitajamitoituksen rahoituksen kanssa. Tilannehan on se, että rahoitus ei ole vielä kunnossa. Tosiasiassa mikään ei ole edes muuttunut, koska lain muutos on niin minimaalinen, Juvonen hymähtää.

- Korona on vaka-

va uhka maailmalle, mutta sen varjolla ei saa paisuttaa julkista velkaa. On priorisoitava, mihin rahat riittävät. Hoitoalan työntekijöiden "koronalisä" olisi sellainen, johon rahaa pitäisi löytä.

Yli 20 vuoden ura hoitotyössä

Juvosella on monipuolinen sosiaali- ja terveysalan koulutus ja työkokemus. Hän valmistui perushoitajaksi Helsingin sairaanhoito-opistosta vuonna 1986 ja suoritti vanhustyön erikoisammattitutkinnon Amiedu-aikuskoulutuskeskuksessa 2008. Myöhemmin Juvonen on myös valmistunut Satakunnan ammattikorkeakoulusta geronomiksi 2011.

1980-luvulla Juvonen lähti monien muiden nuorten tapaan maaseudulta kaupunkiin opiskelemaan. Juvonen aloitti hoitajaopinnot vain 17-vuotiaana. Opiskelu oli välillä rankkaa, mutta myös antoisaa. Saatuaan ensimmäisen tutkintonsa valmiiksi Juvonen siirtyi suoraan työelämään.

- Työskentelin pääkaupunkiseudulla hoitajana yli 20 vuotta, ja siinä ajassa ehdin käydä läpi kaikki alueen isot sairaalat ja hoivailaitokset. Helsingin kaupungille täytyykin antaa kiitosta huippuhyvänä työnantajana.

- Ensimmäiset työvuodet olivat raskaita, koska palkka oli pieni. Onneksi Helsingin kaupunki tuli siinäkin vastaan ja maksoi nuorille hoitajille ylimääräistä ikälisää. Ne ajat olivat kuitenkin ammatillisesti kehittäviä, koska opin työstä niin paljon vanhemmilta ja kokeilemmilta hoitajilta, Juvonen kiittää.

Hoitajan työ on kolmivuorotyötä, ja siihen kuuluu myös yövuoroja. Hoitajien kahvipöytäkeskusteluissa esillä olivat usein hoitoalan ja työympäristön ongelmat ja kehittämisehdotukset.

- Ne keskustelut eivät kuitenkaan koskaan johtaneet mihinkään, koska siihen aikaan hoitajat eivät valittaneet työoloistaan eikä kukaan muutenkaan vaatinut mitään, eivät edes ammattiliitot. Hoitotyö on silti erittäin tiukkaa ja vastuullista. Töitä tehtiin kellon ympäri ja hoitajista otettiin kaikki irti.

"Hoitotyö on erittäin tiukkaa ja vastuullista"

- Korona on vakava uhka maailmalle, mutta sen varjolla ei saa paisuttaa julkista velkaa, Juvonen sanoo.

na Juvosen elämässä. Poliittikkaan siirtyminen otti kuitenkin aikaa, ja vasta perustettuaan perheen Juvonen lähti mukaan perussuomalaisten toimintaan. Hänet valittiin ensimmäisen kerran Espoon kaupunginvaltuustoon vuoden 2008 vaaleissa ja seuraavaksi eduskuntaan vuoden 2011 keväällä.

Poliittikkaan lähtemisen taustalla oli vahvasti omakohtainen havainto Suomen eriarvoistumisen kiihtymisestä.

- Varsinkin vanhustenhoidossa 2000-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä suunta oli menossa alaspäin, vaikka samaan aikaan yhteiskunta kehittyi ja oli

olemassa kaikki edellytykset tehdä vanhustyötä paremmin. Tuolloin monilla vanhuksilla oli vaikeuksia saada itselleen laitospaikkaa ja kotihoidossa työntekijät olivat vähentyneet. Päätin, että vanhustenhuollon pysähtyneelle tilalle on pakko tehdä jotain, me tarvitsemme lainsäädäntöä, jolla voimme määritellä vanhuksille hyvän hoidon. Siihen kuuluu myös riittävä hoitajien määrä.

Juvonen on tyytyväinen siitä, että laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvluista, eli niin sanottu vanhustalvluuolaki, saatii säädettyä ja Suomessa voimaan vuoden 2012 lopussa. Silti laadukkaamman vanhustenhoidon puolesta on edelleen tehtävä työtä.

- Ikäihmistien hyvä hoitaminen ei ole raketitiedettä. Siihen kuuluu kuitenkin se, että hoivayksiköissä tiedetään, mikä rooli kenelläkin hoitotyössä on, ja minä päivänä mitkään asiat tehdään. Yksikön esimiehen tulee olla aina vastuussa siitä, että jokainen saa tarvitsemansa hoidon, Juvonen sanoo.

Hän nostaa esille, että myös hoitohenkilökunnan työolosuhteisiin ja työssä viihtyvyyteen on kiinnitettävä huomiota.

- Meillä on oltava ammattitaitoinen ja kielitaitoinen henkilöstö, joka myös työskentelee alalla mielellään, jotta he jaksavat aloittaa joka aamu alusta ja tehdä ruutiinomaisesti tärkeitä tehtäviään, Juvonen painottaa.

Osallistuva perheenäiti

Arja Juvonen on myös aina ollut osallistuva perheenäiti, joka on halunnut antaa kol-

melle lapselleen niin paljon aikaa kuin se on mahdollista. Kun perheen lapset olivat nuorempia, Juvonen teki hoitajana useita vuosia yövuoroja, jotta hänellä oli mahdollisuus olla perheen kanssa illalla ja peitellä lapset sänkyyn.

- Aamulla työvuorosta tullessani sitten heittäelin lapset ja vein heidät tarhaan tai saatelin kouluun. Yötyövuoroja tehdessäni olen yrittänyt luoda lapsille rauhallisia arkiaamuja. Lapsiarki oli kuitenkin usein myös sumpelimista, sillä puolisoilla on ollut myös liikkuva ja epäsäännöllinen työ. Olemme kuitenkin hoitaneet lastenhoidon keskenämme onnistuneesti.

Kun Juvonen nousi eduskuntaan 2011 hän teki päätöksen, että hoitaa kansanedustajan tehtävät mahdollisimman hyvin, mutta ylimääräiset toimet hän karsii minimiin.

- En silloin pyrkinyt mihinkään ylimääräisiin toimiin. Vastaavasti en myöskään juuri osallistunut iltamenoihin tai muihin tilaisuuksiin, jotta ehdin aina illaksi kotiin perheen luokse. Myös lasten menoihin, kuten tyttären lentopalloon ja pojan jalkapalloharastukseen, panostaminen oli tärkeää.

Juvoselle tavalliset asiat, kuten kauppareiset ja ruuanlaitto, ovat olennainen osa kotiarkea. Perheessä syödään usein suomalaisia perusruokia, kuten lihaa, kalaa, erilaisia keittoja ja laattikoja, mahdollisimman monipuolisesti.

- Valmistan perheelleni ruuan aina kun olen kotona. Mielelläni myös leivon, kuten korvapuusteja, muropiirakoita ja kakkuja. Perheessämme lapset ovat pienestä saakka oppineet syömään kaikkia erilaisia ruokia.

Poliitikasta ei voi tulla ammattia

Juvonen ei ole heittäytynyt ammattipoliitikoksi, vaan hän on mahdollisuuksien mukaan tehnyt vuosien varrella työkeikkoja hoitajana. Juvonen korostaa, ettei ole vienyt keneltäkään töitä, vaan on itse mennyt tekemään työvuoroja, kun kutsu on tullut.

- Koen vahvasti, että vaikka olen ollut pitkään politiikassa mukana, niin minun täytyy aina pysyä kiinni siinä ammatissa, joka on tuonut perheelle leivän pöytään ja muokannut minut tällaiseksi ihmiseksi kuin nyt olen. Olen myös ajatellut, että koskaan ei voi tietää, mitä elämä tuo eteen, mihin vielä päädyn ja kuinka pitkään olen edes mukana politiikassa. Äänestäjien tahdosta olen saanut palvella kansaa tähän saakka ja olen siitä kiitollinen.

Juvonen sanoo, että pitkän hoitajauran ansiosta hän on pysynyt aina perusterveenä.

- Hoitajien kesken olemme puhuneet, että hoitajan ei edes tarvitse käydä kuntosalilla, kun työ itsessään on liikunnallista ja siihen kuuluu esimerkiksi potilaiden nostamista. Itse harrastan silti liikuntaa myös vapaalla, pyöräillen ja käyn lenkillä perheemme koiran kanssa.

- Liikunta on tärkeä osa elämää, ja varsinkin kun ikää tulee enemmän, on syytä pysyä liikkeellä. Arkinen hyötyliikunta toimii aina, mutta tiedostan sen, että jatkossa minun olisi myös lisättävä voimaharjoittelua.

TEKSTI PS TOIMITUS
KUVAT MATTI MATIKAINEN

Eriarvoistumiskehitys työnsi mukaan politiikkaan

Juvosen isä on entinen SMP:n paikallisyhdistyksen aktiivi. Hän järjesti muun muassa puhetilaisuuksia **Veikko Vennamolle**, joten yhteiskunnalliset asiat ovat aina olleet muka-

ARJAN SUOLAKALA

Lohta, karkeaa merisuolaa rohkeasti, tuoretta tilliä reilusti, pippuria rapsaus, soakeria ripsaus, konjakkia tupsaus.

Ripottele kaikki aineet fileelle ja kruunaa konjakkitupsauksella. Kääri tiukka paketti ja laita jääkaappiin yön yli. Laita paino päälle. Käännä muutaman kerran muistaesasi. Rapsuta ylimääräinen suola pois, leikkaa siivuiksi. Syö ja nauti kera leivän, riisipiirakan tai keitetyn perunan.

Koronavirusepidemian aikana Holmberg on työskennellyt niissä psykiatrisissa yksiköissä, joissa potilas odottaa covid-19-taudin testitulosta.

Nyt
työpaikalla
on valmistau-
duttu mahdolli-
seen toiseen
aaltoon.

Sairaanhoitajan työssä koronavirus tulee lähelle

”Olen itkkenyt pelosta”

Jan Holmberg tekee Uudenmaan alueen psykiatrisilla osastoilla töitä keikkalaisena. Hoitajan työhön kuuluvat kaikki inhimilliset tunteet, mutta viime kesänä pelko oli eri tavalla läsnä.

Vaikka Suomessakin oli harjoiteltu monenlaisia kriisejä, kuukaan ei osannut varautua täysin koronaviruksen kaltaiseen poikkeustilaan.

Suomessa tapahtuneet isot kriisitilanteet, kuten puukotustapahumat tai ostoskeskusten räjähdykset olivat opettaneet jotain, mutta tällaista ei osattu kunnolla odottaa. Erityisesti tunnetason käsittely pitkittyneessä kriisissä on ollut vaikeaa.

Katastrofin ainekset

Sairaanhoitaja **Jan Holmberg** on hoitanut koronavirustartuntaepäiltyjä potilaita muiden potilaiden ohella. Holmbergia itseäänkin pelotti.

- Myös hoitajat tuntevat kaikkia inhimillisiä tunteita. Olen itkkenyt pelosta, mutta olen myös ollut iloinen, kun potilas on saanut covid-19-testistä negatiivisen tuloksen.

Ensimmäisen koronaviruksen aiheuttaman tartunta-aallon aikana tunteiden kirjo lähente-

li Holmbergin mielestä katastrofin aineksia.

- Ihan kuin olisi ollut elokuvassa, jossa tuntematon virus leviää ja tappaa kaikki. Pelkäsin montaa asiaa. Halusin suojella läheisiäni, enkä tietenkään halunnut itsekkään sairastua. Pelkäsin sitä, että menetän itse tai joku muu menettää koronan takia toimeentulonsa. Olen pelännyt myös sitä, että jos sairastun itse, en voi olla potilaiden tukena.

Tunteita laidasta laitaan

Pelko on usein hoitotyössä läsnä, ja sen kanssa on opittava tulemaan toimeen.

- Kohtaamme paljon pelottavia asioita, ja koemme esimerkiksi uhkailuja. Pelko voi liittyä myös mahdolliseen hoitovirheeseen, tai siihen, ettei potilas selviydykään. Työskentelemme lisäksi esimerkiksi itsemurhia hautovien ihmisten kanssa.

Yksi vaikeimmista asioista sairaanhoitajalle koronaviruksen ensimmäisen aallon aikana oli se, kun uutta ja

ristiriitaista tietoa tuli päivittäin. Sairaaloiden ohjeistus oli lukea sähköpostit joka päivä ennen työvuoroa, ja monesti eilisen päivän ohjeistus olikin jo vanha. Ajoittain epävarmuuden tunne valtasi Holmbergin mielen.

Holmberg sanoo, että on ollut tärkeää sanoa tunteet ääneen. Kun työ on vaihtolovelvollista, on ollut hyvä puhua työkavereiden kanssa.

- Pidämme työryhmässä toisistamme huolta, ja se on ollut tärkeää. Tsemppi ja yhteen hiileen puhaltaminen ovat olleet parhaimpia voimani lähteitä.

Mielenterveyskoetuksella

Holmberg sanoo, että viruksen aiheuttamat fyysiset oireet voivat olla pahojakin, mutta olisi hyvä puhua myös mielenterveyden oireiluista. Ahdistuneisuus ja masentuneisuus voivat vahvistua kriisin aikana, ja jos ihmisellä on traumataustaa, pandemia ja uutisten lukeminen voivat heikentää mielenterveyttä.

- Osalle on tullut täytenä yllätyksenä se, etteivät he olekaan kestäneet tätä tilannetta. Mieli on synkentynt, eikä se ole palan-

nut ainakaan heti ennalleen. Toisaalta mietin, onko ihmisillä aikaa pysähtyä pohtimaan ja käsittelemään omia tunteitaan. Kriisitilanteen pitkittyessä mielenterveyden haitat voivat myös jäädä pysyviksi, jos niitä ei hoida.

- Tällä hetkellä on varsin rauhalliset tunnelmat, sillä nyt työpaikalla on valmistauduttu mahdolliseen toiseen aaltoon. Alussa oli raskainta se, kun ohjeistukset muuttuivat päivittäin, mutta nyt olemme oppineet toimimaan paremmin.

Uuden opettelua

Holmberg sanoo, että tunteet ovat nyt rauhoittuneet, kun on saanut aikaa käsitellä maailman muuttumista. On pitänyt opetella sitä, miltä tuntuu esimerkiksi matkustaa linja-autossa kasvosuojan kanssa.

- Välillä koen turhautumista siitä ajatuksesta, että eikö tämä koskaan lopu, mutta sekin tunne on normaalia. Perusluottamus siihen, että kyllä me yhdessä selvitään, auttaa käsittelemään myös tunteita.

TEKSTI VERA MIETTINEN
KUVAT MATTI MATIKAINEN

"Välillä koen turhautumista siitä ajatuksesta, että eikö tämä koskaan lopu."

Kuormitusta syntyy työn määrästä ja henkilöstöpuhlasta.

Terveystenhuollon kriisi unohdettu koronakeskustelussa

Suomalaisille myydään EU-elvytyspakettia koronan nimissä, mutta tosiasiaassa rahoilla paikataan kaikkea muuta kuin epidemian aiheuttamia ongelmia.

Kansanedustaja **Arja Juvonen** kaipaisi enemmän julkista keskustelua koronan vaikutuksista, koronakriisin juurisyistä ja seurauksista sekä koronatartuntojen ennaltaehkäisystä paitsi maailmanlaajuisesti myös valtakunnallisesti.

- EU-elvytyspakettia on perusteltu terveydenhuollon kriisillä. Paketin perusteluksi sanotaan covid-19-virusta, jonka julmaa riehumista ja tuhoa olemme seuranneet koko vuoden. Covid-19 on yllättänyt monet maat ja Suomi oli myös yksi yllätetyistä. Olemme valtiona kuitenkin onnistuneet hyvin torppaamaan tautia, ja siitä kuuluu valtaisa kiitos maan kansalaisille.

- Tämä on oikeasti ja todellisesti terveydenhuollon kriisi, mutta sitä ollaan kääntämässä huonosti talouttaan ja koronakriisiä hoitajien maiden pelastuspaketiksi. Punainen lanka on kadonnut täysin ja suomalaisia viedään kuin litran mittaa, Juvonen kritisoi.

Tekeviä käsiä tarvitaan lisää

Juvonen painottaa, että koronakriisin keskiössä on loppujen lopuksi terveydenhuolto, sen kapasiteetti ja sen työntekijät.

- Päättäjät vaativat lisää testejä ja testaamisia, mutta terveydenhuollosta puuttuu niitä työntekijöitä, ihmisiä, tekemään testejä ja laatimaan tuloksia. Tämän on tuonut esiin myös Tehyn luottamusmies, joka totesi, että koronakuormitus hipoo kestävyysrajoja HUS:ssa (Tehy 4.9.2020).

- Kuormitusta syntyy työn määrästä, henkilöstöpuhlasta, osamismisvajeesta sekä lisääntyneestä ylityöstä, Juvonen luettelee.

Hoitajille maksettu koronaliisää useissa maissa

Juvonen mielestä Euroopassa on sentään koronakriisin myötä ymmärretty järkyttävä totuus

hoitoalan henkilöstöpuhlasta ja henkilökunnan kadosta.

- Ylimääräistä koronaliisää hoitajille on maksettu muun muassa Saksassa, Alankomaissa, Itävallassa ja Ranskassa. Suomessa korvauksiin ei oteta mitään kantaa, ei pihaustakaan. Hallitus on tässä erityisen ymmärtämätön ja eksyksissä, se ei näe metsää puilta, Juvonen kritisoi.

Koronavirusepidemiaa on käytetty perusteluna laajalle rahanjaolle, mutta todellisuudessa elvytyspaketti on suoraa tulonsiirtoa valtioiden budjetteihin, erityisesti niiden, jotka ovat hoitaneet huonosti talouttaan jo vuosien ajan.

- Tämä kävi ilmi myös eduskunnan salikeskustelussa hallituksen vastauksissa. Terveystenhuollon kriisi unohdettiin täysin, Juvonen kritisoi.

TEKSTI PS TOIMITUS
KUVA LEHTIKUVA

- Tunteiden tarkoituksena ei ole la-
maannuttaa, vaan niiden avulla voi olla entistä tarkempi tekemisissään. Tunteiden tarkoituksena on tuoda signaaleja, ja esimerkiksi pelko voi opettaa kunnioitusta.

"Yksittäisenä autoilijana koen olevani avuton vaihtoehtojen kanssa."

Hallitus lisää autoilijoiden kustannuksia:

"Nyt ollaan menossa kipurajan yli"

Työhyvinvoinnin asiantuntija Anne Hautamäki ajaa henkilöautollaan vuosittain noin 60 000 kilometriä ja joutuu maksamaan polttoaineesta entistä enemmän. Syynä on Sanna Marinin (sd.) hallitus, joka kiristi elokuun alusta alkaen polttoaineen verotusta 250 miljoonalla eurolla.

Veronkorotuksen seurauksena bensa- ja diesellitran hinta nousi yli kuudella sentillä.

- Polttoaine voisi maksaa vähemmän. Ymmärrän autoilun verotuksen tiettyyn pisteeseen asti, mutta siinäkin voisi olla kohtuullisuutta. Nyt ollaan menossa kipurajan yli, **Anne Hautamäki** sanoo.

Janakkalassa asuva Hautamäki liikkuu autollaan työnsä puitteissa eri puolilla Suomea.

- En pysty tekemään töitä ilman omaa autoa. Onneksi etätyöt ovat mahdollisia, mutta ihmisten kanssa tehtävässä työssä ei ole mahdollista olla käymättä myös paikan päällä, Hautamäki huomauttaa.

Autotta ei pärjää

Suomi on pitkien etäisyyksien harvaan asuttu maa. Erityisesti maaseudulla ihmiset eivät pärjää

ilman omaa autoa, sillä joukkoliikenne on ajettu koko lailla alas.

- Lähikauppaan on kotoa matkaa kymmenen kilometriä. Julkisia kulkuneuvoja on vähän käytettävissä. Se ei ole vaihtoehto kulkemiseen, joten oma auto jää ainoaksi todelliseksi vaihtoehdoksi, Hautamäki toteaa.

Hallituksen päätöksen tavoitteena on muun muassa vähentää liikenteen ilmastopäästöjä.

- En usko, että polttoaineen verotuksen nostolla ratkaistaan ongelmia. Toivon, että ei enempää nostettaisi veroja, vaan etsittäisiin muita ratkaisuja autoilun ja ympäristön kannalta.

Itse olen valinnut pieniruokaisen hybridi-auton luontoa ajatellen. Eli omat valinnat ovat osaltaan merkityksellisiä, Hautamäki sanoo.

"Ei ole vaihtoehtoja"

Isoimmissa kaupungeissa julkis-

"Julkisia kulkuneuvoja on vähän käytettävissä."

- En usko, että ihmiset juurikaan huvikseen ajeleivat, Hautamäki tuumii.

set kulkuyhteydet toimivat, mutta suurimmassa osassa maata perheiden on pakko pitää kahta autoa työssäkäynnin vuoksi.

- Polttoaineverojen korottamisessa eivät ole realiteetit mielessä, kun pohditaan ratkaisuja. Kaupunkien ulkopuolella ei ole vaihtoehtoja liikkumiseen ilman omaa autoa, Hautamäki tietää.

Polttoaineverojen korotukset rankaisevat autoilijoita.

- Autoilu on ankarasti sanktioitua hommaa. Yksittäisenä autoilijana koen olevani avuton vaihtoehtojen kanssa. Auto on pakollista työn ja elämän kannalta. Siinä ei ole vaihtoehtoja. En

usko, että ihmiset juurikaan huvikseen ajeleivat, Hautamäki tuumii.

Hinnan nosto on rahastusta

Perussuomalaisen puheenjohtaja **Jussi Halla-aho** muistuttaa, että hallituksen ilmastovouhotuksen nimissä tehtävät toimet maksaa aina tavallinen suomalainen.

- Kun polttonesteiden hinnat nousevat, sen maksaa autoilija. Sen maksaa myös jokainen kuluttaja, koska kuljetuskustannukset siirtyvät kuljetettavien tuotteiden hintoihin.

Työryhmä suunnitteli työpaikkapysäköinnin verottamista

Valtiovarainministeriön julkaisemassa liikenteen verotuksen uudistamista selvittävän työryhmän väliraportissa pohditaan, miten autoa työmatkoihin tarvitsevien suomalaisten arkea voidaan hankaloittaa entisestään. Ehkä erikoisimpana ehdotuksena on idea työpaikalla tapahtuvan pysäköinnin verotuksesta.

ENSIN nostettiin polttoaineve-roa ja nyt halutaan verottaa työpaikalla pysäköintiä, koska työryhmä pitää sitä epäsuorana tukena autoilulle. Auto on kuitenkin välttämättömyys suuressa osassa maata julkisen liikenteen huonon tarjonnan vuoksi. Suunnitelmat ruuhkamaksuis-ta ja pysäköinnin verottamisesta ovat järjettömiä ja heikentävät työnteon kannattavuutta. Nämä suunnitelmat on hylättävä välittömästi, perussuomalaisen kansanedustaja **Sanna Antikainen** vaatii.

Työryhmän raportin mukaan ilmainen pysäköinti työpaikalla olisi jopa 3 600 euron arvoinen etu riippuen pysäköinnin hintatasosta, mutta samalla myöntää, että hintaa on lähes mahdotonta arvioida hintahaitarin vaihdellessa ilmaisesta 300 euroon kuukaudessa.

- Ilmaisen pysäköinnin verottaminen pelkästä verottamisen ilosta kuvastaa nykyisen hallituksen linjaa täydellisesti. Polttoaineveron korotus, ruuhkamaksut, työpaikkapysäköinti. Työmatkaliikenne ja maantie-

- Nämä suunnitelmat on hylättävä välittömästi, Sanna Antikainen vaatii.

kuljetukset verotetaan kuoliaaksi. Kun autoilijat on imetty kuiviin, voidaan seuraavaksi ottaa käyttöön yleinen työssäkäyntivero, jotta kaikilla olisi yhtä kurjaa. Hallitus nähtävästi haluaa verottaa Suomen ja suomalaiset kuoliaiksi, Antikainen pohtii.

Työpaikkapysäköinnin verottaminen olisi myös omiaan heikentämään Suomen kilpailukykyä.

- Jos työssäkäyntiin kohdistetaan pysäköinnin muodossa lisävero, on selvää, että työntekijät vaativat seuraavissa työehtosopimusneuvotteluissa vastaavan suuruisia palkankorotuksia. Pysäköinnin maksaminen jää siis viime kädessä työnantajayritysten vastuulle, mikä lisää työllistämisen kustannuksia Suomessa.

- **Sanna Marinin** hallitus tekee tässä karhunpalveluksen Suomelle, kun sen sijaan, että se miettisi työllistämistoimia, se aktiivisesti pyrkii tekemään työnteosta Suomessa kalliimpaa. Tämä lisävero ei tuo Suomeen yhtään uutta työpaikkaa, mutta heikentää maamme kilpailukykyä entisestään, Antikainen huomauttaa.

Valtiovarainministeri **Matti Vanhasen** mukaan hallitus ei aja työpaikkapysäköinnin verottamista, mutta jo pelkkä selvityksen tekeminen kertoo päinvastaista.

TEKSTI PS TOIMITUS
KUVAT LEHTIKUVA JA PS ARKISTO

Valtio kerää vuosittain tieliikenteestä erilaisia verotuloja ja muita maksuja noin kahdeksan miljardia euroa.

Kuljetuskustannusten kasvu heijastuu kuljetusalan työllisyyteen, joka taas heijastuu kansalaisten ostovoimaan ja sitä kautta myös palvelujen menestymisedellytyksiin. Kaikki vaikuttaa kaikkeen.

- Polttoaineiden verotus on aivan eri asia kuin vaikkapa tupakan, alkoholin ja makeisten verotus. Minä asun Helsingissä. En juurikaan tarvitse enkä käytä omaa autoa. Tilanne on kuitenkin aivan toinen suurimmassa osassa Suomea. Eivät ihmiset aja autolla huvikseen vaan päästäkseen töihin, kauppaan, kouluun ja palvelu- aareen.

Halla-ahon mukaan polttoaineiden hinnan nousu ei vaikuta autoilun määrään eikä näin ollen päästöihin.

- Se on pelkkää rahastusta. Kun liikkumisen hinta nousee, se vaikuttaa siihen, miten kaukaa kotoa ihmisen kannattaa ottaa työpaikka vastaan. Se vaikuttaa siihen, paljonko hänelle jää tuloistaan käteen.

Valtio kerää vuosittain tieliikenteestä erilaisia verotuloja ja muita maksuja noin kahdeksan miljardia euroa. Suurin yksittäinen verosiivu kerätään bensistä ja dieselpolttoaineesta.

TEKSTI JA KUVAT MIKA RINNE

Työssäkäynti autolla uhkaa kallistua entisestään.

Työmatkaliikenne ja maantiekuljetukset verotetaan kuoliaiksi.

Pauliina Salmisen perheessä rahat saadaan riittämään senttiä venyttämällä.

Elinkustannukset nousemassa liian korkeiksi

Duunariperheissä venytetään senttiä, että palkalla tulee toimeen

Yhä useampi suomalainen joutuu sen tosiasian eteen, että palkka ei riitä edes minimielinkustannuksiin. Kuluttajaliiton mukaan suurimmat menoerät ovat asuminen, ruoka ja liikkuminen. Huoli rahojen riittävydestä on todellinen.

Viisihenkisen perheen äiti **Pauliina Salmi-****nen** pakkaa ruokakasseja autoonsa Laukaan keskustassa sijaitsevan kaupan parkkipaikalle.

- Perheeseen kuuluvat mies ja kolme lasta, joista yksi on koulussa. Lisäksi lemmikkinä on koira, joten perheessä kuluu ruokaa ja vilskettä riittävästi, Salminen

toteaa.

Perheen äiti työskentelee Laukaan kunnan ruokapalvelussa ja isä on metsäyhtiön leivissä. Vaikka molemmilla vanhemmilla on palkkatyö, niin duunariperheen rahat joudutaan laskemaan tarkkaan.

- Perheen rahat eivät riitä mihinkään ylimääräiseen. Emme tee ylimääräisiä lomareissuja ja

jätämme pois turhat ostokset, Salminen kertoo.

Arjen säästöjä

Yhä useampi suomalainen joutuu sen tosiasian eteen, että palkka ei riitä edes minimielinkustannuksiin. Kuluttajaliiton mukaan suurimmat menoerät ovat asuminen, ruoka ja liikkuminen. Huo-

Kun kaikki elinkustannukset nousevat, joutuvat perheet säästämään esimerkiksi ruuasta.

li rahojen riittävydestä on todellinen.

Salmisen perheessä rahat saadaan riittämään senttiä venyttämällä.

- Lapsille ostetaan ensin vaatteita ja katsotaan sitten, voiko itselle ostaa mitään. Se on yleinen käytäntö, perheenäiti tietää.

Rahaa säästetään myös siten, että perhe ei käy ravintolassa syömässä.

- Teemme mieluummin omalla porukalla metsä- ja veneretkiä kuin lähemme ravintolaan syö-

Perussuomalaiset esittävät lapsiperheille verovähennystä

Perussuomalaiset esittää työssäkäyvien lapsiperheiden aiempaa parempaa taloudellista huomioimista. Kyseessä olisi myös työllisyystoimi, jos vanhempia palkittaisiin nykyistä paremmin työnteosta.

Perheillä olisi lisää valinnanvaraa, koska osa vanhemmista ei mene töihin matalapalkka-aloilla käteen jäävän ansion ollessa lähes saman suuruinen kuin yhteiskunnan tuet.

Sanna Marinin hallituksen

perhepoliittiset panostukset ovat perussuomalaisten mielestä tyyppilisen vasemmistolaisia.

- Hallituksen perhepolitiikka panostaa yhteiskunnan holhoukseen, eikä tuo juurikaan taloudellista helpotusta työssäkäyvien lapsiperheiden arkeen, kansan-

edustaja **Ville Tavio** moittii.

Perussuomalaisten eduskuntaryhmä ehdottaa, että alaikäisten lasten vanhemmille aletaankin antaa verohelpotusta.

- Lapsiperheille tehtävä verovähennys tukisi lapsiperheiden taloutta ja vahvistaisi tunnetta, että lapset ovat yhteiskunnassamme toivottuja. Lapsi-

vähennyksen palauttaminen olisi varsin oikeudenmukainen keino tukea lapsiperheiden ostovoimaa.

Lapsiperheiden maalittaminen lopetettava

Kansanedustaja **Lulu Ranne** totesi jo viime vuonna, että halli-

tusohjelma on täynnä kauniita lauseita lapsista ja lapsiperheistä, mutta hallituksen politiikka sisältää kuitenkin tosiasiaa myös selkeää lapsiepäystävällisyyttä ja se saat-
taa jopa yllyttää lapsiepäystävällisyyteen.

- Lapsiperheitä ja lapsista haaveilevia nimittäin maalitetaan. Yksi syy tähän on hallituksen ilmastopolitiikka.

Hallituksen perhepolitiikka panostaa yhteiskunnan holhoukseen.

mään, Salminen mainitsee.

Omatoimiremonttia

Omakotitalossa asuva Salminen kertoo, että perheen asumiskustannuksia koetaan karsia mahdollisuuksien mukaan.

- Yritämme säästää rahaa esimerkiksi siten, että mieheni tekee itse mahdollisimman paljon

Lämmitys-sähkö vie suuren siivun asumiskustannuksista.

remontteja omatoimisesti, Salminen sanoo.

Omakotitaloliiton mukaan nykyiset asumismenot lohkaisevat Salmisen ja muiden kotitalouksien nettotuloista noin 18-33 prosenttia.

Lämmitys-sähkö vie suuren siivun asumiskustannuksista. Sähköä kuluu myös pyykki- ja tiskiralliin sekä ruoanlaittoon.

- Meillä oli viime keväänä put-

kiremontti ja eristeitä uusittiin. Onneksi sitä kautta lämmityskustannukset tippuivat, Salminen huokaisee.

Perheiden asialla

Koronavirus on aiheuttanut paljon inhimillistä kärsimystä, monenlaista vahinkoa ja harmia. Ihmisten talous on joutunut tiukalle töiden loppumisen, lomautusten sekä työttömyys- ja sosiaaliturvan käsittelyn viiveiden takia.

Lisäksi lapsiperheiden arjen sujuvuus on Ranteen mukaan selvästi uhattuna.

- Hallitus nostaa ilmastojohdajuustavoitteeseen pyrkiessään elämän kustannuksia ja kurjistaa arkea. Se ajaa perheitä kohti energiaköyhyyttä ja laskee elintasoja. Tästä kärsivät erityisesti pie-

ni- ja keskituloiset, Ranne huomauttaa.

Hallituksen kultapossukerho ei ymmärrä

Ranteen mukaan hallitus on vahvasti irrallaan perheiden arjesta ja hallitus unohtaa, että ar-

jen sujuvuus ratkeaa pitkälti ruohonjuuritasolla ja on riippuvainen kuntien kyvystä huolehtia lakisääteistä tehtävistään.

Ranne huomauttaakin, että kuntien talous kriisiytyy koko ajan ja kunnat leikkaavat jatkuvasti niistä palveluista, jotka turvaavat lapsiperheiden hyvän arjen: koulutuksesta, varhaiskasvatuksesta ja perusterveydenhuollosta.

- Kunnissa yritetään tasapainottaa taloutta nimenomaan nakertamalla hyvää arkea. Hallituksen kultapossukerholaiset, joilla ei ole minkäänlaista käsitystä tavallisesta perhearjesta, osoittavat puheissaan empatiaa, mutta puheet eivät riitä.

Lapsilisään korotus jo ensimmäisestä lapsesta

Ranne toteaa, että arjen kurjis-

Salmisen mukaan hänen perheensä on onneksi pysynyt terveenä ja molempien vanhempien työt ovat jatkuneet, mutta koronasta on aiheuttanut mielipahaa ja ylimääräisiä kuluja.

- Lasten harrastukset piti laittaa ainakin toistaiseksi jäihin viime keväänä. Maksoimme satasia harrastuksista ja sitten koronapidemiaa takia harrastuksiin ei voinut mennäkään, Salminen harmittelee.

Lasten hyvinvointi on Salmiselle ja hänen miehelleen ensiarvoisen tärkeä asia. Hallituksen toivotaan suojelevan ensin omia kansalaisiaan ja tekävän järkeviä päätöksiä, jotta suomalaisten hyvinvointi ei heikkenisi.

- En halua, että lapsiperheiden tukiasioista säästetään, koska siten voi tulla lisää rahahuolia ja vuosien mittaan erilaisia perheongelmia, Salminen sanoo kotiin lähtiessään.

TEKSTI MIKA RINNE

KUVAT MIKA RINNE JA PS ARKISTO

taminen ja kallistaminen on lopeutettava tai kaivattuja Suomi-vauvoja ei saada lisää. Hän esittää, että kuntien valtionosuuksia olisi syytä korvamerkitä lapsiperhepalvelujen turvaamiseksi eikä kunnille saa enää antaa lisää tehtäviä.

- Hallituksen tulisi myös harkita paitsi lapsiperhevähennyksen palauttamista ja ensimmäisen lapsen lapsilisän korottamista, myös vauvakustannusten maksamista laajalta pohjalta. Asumiseen, liikkumiseen ja syömiseen kohdistuvat verojen ja maksujen korotukset on lopetettava kokonaan. Ensin tulee kuitenkin lopettaa lapsiperheiden ja sellaiseksi haaveilevien maalittaminen. Se ei maksa mitään.

TEKSTI PS TOIMITUS

KUVA PS ARKISTO

**Kotitalousvähennyksen
leikkaus vähensi
siivousyrittäjien töitä**

Hallitus laittoi kapuloita rattaisiin

Hallitus leikkasi kotitalousvähennyksen määrää tämän vuoden alusta alkaen. Syynä oli tarve lisätä verotuloja.

Kotitalousvähennyksen määrä oli 2 400 euroa, mutta vuotuinen maksimivähennys aleni 2 250 euroon. Työkorvaus laski 50 prosentista 40 prosenttiin ja palkkakorvaus 20 prosentista 15 prosenttiin.

Jyväskylän seudulla toimivan Siivous Solinan yrittäjä **Viktoria Rätty** harmittelee sitä, että kotitalousvähennyksen osuutta vähennettiin.

- Muutos aiheutti sen, että tilaukset vähenivät merkittävästi alkuvuonna, Rätty toteaa.

Rättyn mukaan kotitalousvähennyksen leikkaamisen lisäksi koronaepidemia vähensi siivouspalveluiden kysyntää.

- Koronasulun tultua voimaan 75 prosenttia tilauksista peruuntui maaliskuussa. Taloustilanteen heikentymisen vuoksi monet asiakkaat eivät pystyneet jatkamaan siivouspalvelusopimuksia, Rätty selvittää.

Työllistävä vaikutus

Talouden elvyttämiseksi Keskuskauppakamari esitti huh-

tikuussa, että kotitalousvähennyksen enimmäismäärä palautettaisiin 2 400 euroon ja omavastuuosuus puolitettaisiin 50 euroon.

Keskuskauppakamarin mukaan kotitalousvähennyksen avulla voidaan lisätä erityisesti pienten yritysten palveluiden kysyntää ja työllisyyttä. Rätty on samoilla linjoilla.

- Kotitalousvähennyksen nostaminen olisi tärkeä asia yrittäjille ja sillä olisi iso työllistävä vaikutus siivousalalla. Mikäli vähennystä nostettaisiin, niin myös pienipalkkaisilla lapsiperheillä olisi mahdollisuus ostaa siivouspalveluja, Rätty perustelee.

Kansalaisten ostovoimaa lisättävä

Rätty työllistää neljä siivoojaa ja hän aikoo palkata yhden työntekijän lisää, sillä yrityksen tilauseräät ovat lähteneet kevään aallonpohjasta uuteen nousuun.

- Kotien kevätsiivouksia ja ikkunanpesuja alettiin jälleen tilata toukokuussa. Ihmisten ollessa

etätöissä yritykset ovat tilanneet toimistojen siivouksia ja lattioiden vahauksia. Toisaalta kodit ovat olleet etätöiden aikana täydessä käytössä ja se on lisännyt niiden siivouksen tarvetta, Rätty kertoo.

Yritysten tukemiseksi hallituksen olisi Rättyn mielestä huomioitava enemmän pienten ja keskiuurten yritysten mahdollisuutta työllistää enemmän. Nyt monelle pienyritykselle työntekijän palkkaaminen on iso riski. Samoin polttoaineveron nosto aiheuttaa alalle ylimääräisiä kuluja niin työntekijälle kuin työnantajallekin.

- Siivousala tarvitsee lisää asiakkaita ja niitä voidaan saada lisäämällä kansalaisten ostovoimaa. Mikäli veroja kiristetään ja tuotteiden hinnat nousevat, niin

- Ihmiset ovat alkaneet arvostamaan sitä, että käydään siivoamassa kotona, Laura Laine sanoo.

ihmisillä ei ole varaa käyttää palveluita, Rätty toteaa.

Arvostus noussut

Solinalla työskentelevä siivooja **Laura Laine** käy siistimässä Jyväskylässä sijaitsevia yksityisasuntoja.

Kotisiivouksessa noudatetaan koronapandemian aikana erityistä henkilö- ja asiakasturvallisuutta.

- Tilaukset vähenivät merkittävästi alkuvuonna, Viktoria Rätty kertoo.

- Ihmiset ovat alkaneet viime vuosina arvostamaan sitä, että käydään siivoamassa kotona. Meillä on kaikenlaisia ja -ikäisiä asiakkaita, Laine kertoo.

Kotisiivouksessa noudatetaan koronapandemian aikana erityistä henkilö- ja asiakasturvallisuutta sekä epidemiasivoukseen sopivia työtapoja.

- Pomo satsaa suojavarusteisiin, joten koronasta ei ole ollut pelkoa. Emme kätele asiakasta ja käytämme suojamaskeja, jos asiakas niin haluaa. Usein asukkaita ei ole kotona siivouksen aikana. Käytämme entistä enemmän desinfiointiaineita ja flunssaisena ei tulla töihin, Laine selvittää.

Noin kolme vuotta siivoajana toiminut Laine pitää työstään.

- Siivoustyö antaa minulle hyvän fiiliksen, koska saan auttaa ihmisiä ja näen oman työni jäljen, Laine sanoo.

TEKSTI MIKA RINNE
KUVAT MIKA RINNE JA
LEHTIKUVA

Kotitalousvähennyksellä työllistävä vaikutus

Perussuomalaisten mielestä kotitalousvähennystä pitäisi nostaa ja laajentaa jatkuvan muokkaamisen ja laskemisen sijaan.

Perussuomalaiset sanovat kotitalousvähennykseen kohdistuvan leikkauksen olevan huono asia, sillä vähennys on toiminut hyvänä kannustimena esimerkiksi siihen, että lapset ovat voineet ostaa ikääntyville vanhemmilleen koti- ja siivouspalveluita.

- Lisäksi vähennyksellä on ollut myös työllistävä vaikutus, kansanedustaja **Leena Meri** sanoo.

Kitkee harmaata taloutta

Kansanedustaja **Ari Koponen** jätti hallitukselle toimepidealoitteen, jossa ehdottaa kotitalousvähennyksen enimmäismäärän ja korvausprosentin nostamista. Kotitalousvähennyksellä on erityisen myönteisiä vaikutuksia monien pienyritysten liiketoimintaan ja palveluja tarvitsevien kotitalouksien, esimerkiksi perheiden ja eläkeläisten, arkeen.

- Vähennyksellä on tarkoitus kannustaa kotitalouksia teettämään ulkopuolisilla sellaisia töitä, jotka ne ovat aikaisemmin tehneet itse. Avokätisempi kotitalousvähennys kitkee harmaata taloutta ja mikä tärkeintä, kasvattaa merkittävästi palveluiden kysyntää sekä lisää työllisyyttä, selvittää Koponen.

Kotitalousvähennyksen enimmäismäärää, käyttöalaa sekä vähennyksen osuutta maksettusta työstä ja palkasta on muutettu lukuisia kertoja vähennyksen tultua voimaan vuonna 2001. Pääministeri **Sanna Marinin** hallituksen hallitusohjel-

man mukaisesti kotitalousvähennyksen maksimimäärää leikattiin vuoden alusta 150 euroa ja korvausprosenttia 10 prosenttiyksikköä.

Hyötyä myös pienituloisille

Kansanedustaja **Vilhelm Junnila** puolestaan jätti lakialoitteen, jonka tarkoituksena on säätää henkilöautoille suoritettavat määräaika- ja vuosihuollot sekä rengastyöt kotitalousvähennyksen oikeuttaviksi menoiksi.

- Ehdotettu muutos parantaisi liikenneturvallisuutta, mahdollistaisi auton peruskunnossapidon mahdollisimman monelle ja vähentäisi harmaata taloutta sekä liikenteen päästöjä.

Kotitalousvähennyksen tarkoitus on parantaa työllisyyttä kannustamalla kotitalouksia teettämään ulkopuolisilla sellaisia töitä, jotka ne aikaisemmin ovat tehneet itse. Autojen huolto ja ei yleensä ole mahdollista tai turvallista tehdä itse. Kotitalousvähennys on vuoden 2017 tilastojen mukaan hyödyttänyt 425 000 suomalaista, joista 215 000 palkansaa-jia ja 175 000 eläkeläisiä.

- Olisi myös oikeudenmukaista, että kaikkein pienituloisimmat voisivat verojärjestelmän kautta hyödyntää yhteiskunnan tukea ja siksi on tärkeää ottaa kotitalous-

vähennyksen rinnalle vastaava järjestelmä tilanteen parantamiseksi, Junnila perustelee.

- Suurelle määrälle kotitalouksista auto on välttämätön kulkuväline, joka mahdollistaa muun muassa työssäkäynnin, lasten kuljettamisen niin kouluun, päiväkotiin kuin harrastuksiinkin, kauppareissut sekä muut pakolliset siirtymiset, joiden tekeminen julkisella liikenteellä olisi aiheuttoman hankalaa tai jopa mahdotonta.

TEKSTI PS TOIMITUS
KUVA LEHTIKUVA

Vähennyksellä on tarkoitus kannustaa kotitalouksia teettämään ulkopuolisilla sellaisia töitä.

Viljelijät korostavat suomalaisen ruuan puhtautta

Mainettaan parempi kotimainen pihvi

Susanna Valtosen pyörittää tilaansa avomiehensä kanssa kahdestaan.

Mielikuva laiduntavasta ja hyvinvoivasta eläimestä pitää pitkälti paikkansa. Suomalaista tuotantotapaa kelpaisi markkinoida maailmalla.

Viljelijä **Susanna Valtosen**, 25, mukaan keskustelu lihasta on oudoilla raiteilla. Suomalaisista naudanlihaa verrataan herkästi ulkomaiseen lihaan.

- Suomalainen lihan tuotanto on todistustasi maailman kärkipäässä sen puhtauden ja laadun takia. Kaikista ruokavaliosta saa valinnoillaan eettisen tai epäeettisen. Naudanlihatuotannon laskelmissa ei ole tällä hetkellä mukana laiduntamisen vaikutuksia luonnon monimuotoisuudelle, hän sanoo.

Valtonen kannattaa suomalaisen ruoan monipuolista käyttöä.

- Omalla lautasellankin on välillä täysin kasviperäistä ruokaa. Olisi tärkeää hyödyntää suomalaista tuotantoa ja olla resurssiviisaampi, jolloin myös ympäristön tila kohenisi, hän sanoo.

Kahden agrologin voimalla

Valtosen ja hänen avopuolisonsa hämeenlinnalaisella Hirvilammen tilalla kasvatetaan luomuvälikoita. Heidän tilallaan poikineiden vasikoiden liha myydään kaupassa luomulihaa.

Loppukesän laitumilla laiduntaa vielä keväällä poikineita Angus- ja Simmental-rotui-

sia lehmii vasikoineen.

- Vasikat vieroitetaan pian. Tavallinen vieroitusikä on kuudesta kahdeksaan kuukautea. Silloin vasikat myydään toisille tiloille kasvatamaan. Joitain eläimiä jää kotiin uudistuseläimiksi ja ensi kesänä alkavaa suoramyyntiä varten, hän sanoo.

Valtonen pyörittää tilaansa avomiehensä kanssa kahdestaan.

- Olemme molemmat koulutukseltamme agrologeja. Tällä hetkellä minä teen vielä maisterin opintoja maatalousekonomiasta Helsingin yliopistolla Viikissä, hän kertoo.

Ruokapulapaniikista halpuuttamiseen

Valtonen sanoo, että korona ei juurikaan vaikuttanut kielteisesti heidän yrityksensä toimintaan.

- Periaatteessa suomalaisen ruoan arvostus lisääntyi.

Pidemmällä aikavälillä olisi kuitenkin haitallista, jos kuluttaja haluaisi ostaa vain jauhelihaa, sillä kaikki naudan arvo-osat, kuten paistit ja fileet, jäisivät tuolloin kauppaan. Tämä saattaisi aiheuttaa herkästi ongelmia

kysynnässä ja hinnassa, sillä jauhelihaa tulee naudasta vain rajattu määrä, hän kertoo.

Kauppojen halpuutuskampanja tuntuu Valtosesta typerältä. Ensin halpuutuksesta uutisoi Lidl ja perässä S- ja K-ryhmä.

- Ensin keväällä ollaan kiitollisia siitä, että on ruokaa. Ja kun tilanne helpottaa, ryhdytään heti polkemaan hintoja, hän ihmettelee.

Nurmen viljely parantaa maan rakennetta

Luonnonvarakeskuksen tutkija **Katariina Manni** sanoo, että Suomen peltoalasta lähes kolmannes on nurmea.

- Nurmi on suomalaisen naudanlihan tuotannon vahvuus. Nautojen ruokinta perustuu nurmeen, jonka viljelyyn Suomen ilmasto-olosuhteet sopivat hyvin. Nurmi on rehua, jota märehtijät pystyvät hyödyntämään tuottaessaan lihaa ja maitoa. Nurmi on myös rehua, joka ei kilpaile ihmisille käyttökel- poisen ravinnon kanssa. Lisäksi nurmea voidaan viljellä myös

sellaisilla alueilla, jotka eivät sovellu ihmisra- vinnon tuottamiseen, hän sanoo.

Mannin mukaan hyvälaatuista nurmea tai nurmisäilörehua käytettäessä nauta ei välttämättä tarvitse väkirehua.

"Nurmi on suomalaisen naudanlihan tuotannon vahvuus."

"Ensin ollaan kiitollisia siitä, että on ruokaa. Sitten ryhdytään polkemaan hintoja."

Suomessa nautojen ruokinta perustuu ensisijaisesti nurmirehun käyttöön, joko sellaisenaan tai säilörehuksi säilöttynä.

LIHAA MAIDONTUOTANNON SIVUTUOTTEENA

SUOMESSA tuotetusta naudanlihasta noin 80 prosenttia syntyy maidontuotannon sivutuotteena. Tähän sisältyy maidontuotannosta poistettavien lypsylehmien liha sekä lypsylehmien jälkeläisinä syntyvien teuraaksi kasvatettavien maitorotuisien sonnien ja hiehojen liha. Noin 20 prosenttia suomalaisesta naudanlihasta on peräisin liharotuisesta eläinaineksesta eli niin sanotusta pihvikarjasta, joka on tarkoitettu pelkästään naudanlihantuotantoon.

Suomessa nautojen ruokinta perustuu ensisijaisesti nurmirehun käyttöön, joko sellaisenaan tai säilörehuksi säilöttynä. Olosuhteistamme johtuen nurmi ei kasva ympärivuotisesti. Siksi nurmen säilöntä on välttämätöntä, jotta korsiin saanti turvataan myös talviaikana. Nurmirehua täydennetään eläinten tarpeiden mukaan kivennäis- ja väkirehuilla.

Väkirehujen käyttö lihanautojen ruokinnassa on hyvin maltillista Suomessa. Lisäksi ruokintaan käytettävä rehuvilja on usein sellaista, joka ei täytä elintarviketeollisuuden vaatimuksia.

Lähteet: Luke, Sweet Grass Farm, New York Times, Pro Luomu

- Suomalainen ruoka on puhdasta, Susanna Valtonen kehuu.

Kauppojen halpuutuskampanja tuntuu Susanna Valtosesta typerältä.

- Mikäli tuotantoa halutaan tehostaa, väkirehu lisää lihanautojen kasvua. Tuotannon tehostamiseen luo paineita pula kotimaisesta naudanlihasta, sillä kotimainen tuotanto ei riitä kattamaan kysyntää, hän tarkentaa.

Tutkija sanoo, että nurmenviljelyn hyödyt ovat moninaiset, myös viljanviljelyyn keskittyvillä tiloilla.

- Viljelykierron monipuolistuminen ja erityisesti nurmien viljely parantaa maan rakennetta, mikä puolestaan parantaa maan kasvukuntoa. Seurauksena kasvit pystyvät hyödyntämään tehokkaammin maassa olevat ravinteet. Kun ravinteet sitoutuvat satoon, vähenee ravinnevalumien riski. Viljelykierron monipuolistuessa kasvitautien riski pienenee ja rikkakasvien määrä saattaa vähentyä, mikä vähentää kasvinsuojeluaineiden käyttötarvetta. Lisäksi syväjuurisiet nurmikasvit sitovat maaperään hiiltä ja ehkäisevät eroosiota, hän selventää.

Suomalainen tuotanto vahvoilla

Ruoan terveysvaikutusten ja koronan säilyttämänä myös yhä useampi yhdysvaltalaiskuluttaja on löytänyt nurmiruokitun naudanlihan. Yhdysvaltalaisista kuluttajista voidaan yhä pitää maailman moottorina, joten nurmiruokituilla pihvillä voi olla suurempaa kysyntää luvassa myös muualla maailmassa.

- USA:ssa on kaupallistettu grass beef -tuot-

tanto ja sille on oma tuotemerkki. Tällöin nautojen ruokinnassa ei käytetä lainkaan viljaan perustuvia väkirehujä ja kasvuhormonien käyttö on kiellettyä, Manni sanoo.

Kun vertaa suomalaista naudanlihantuotantoa esimerkiksi tyyppilliseen yhdysvaltalaiseen, on helpompi nähdä suomalaisen tuotannon vahvuuksia. Suomen ja USA:n naudanlihantuotanto on hyvin erilaista. Eläinainekset, rehut ja ruokintajärjestelmät poikkeavat ratkaisevasti toisistaan.

- USA:ssa on tyyppillistä, että lihanautaudat kasvavat osan ajasta laajoilla laidunalueilla, joista ne kootaan kasvatuksen loppuvaiheessa feedlot-kasvatukseen, jolloin ruokinta perustuu runsaaseen väkirehun käyttöön. Tällaista ruokintamuotoa ei Suomessa ole. Lisäksi kasvuhormonien käyttö on yleistä USA:ssa, mikä on suomalaisessa tuotannossa kiellettyä. Myös esimerkiksi soijan käyttö on tavallista Yhdysvalloissa toisin kuin Suomessa, jossa sitä ei naudoille syötetä, Manni toteaa.

TEKSTI HELI-MARIA WIIK
KUVAT MATTI MATIKAINEN

Etäkoulu voi olla monelle lapselle helpotus

Koronakevät pakotti peruskoulussa niin opilaat kuin opettajatkin sopeutumaan uuteen tilanteeseen, jossa opetus muuttui nopealla aikataululla pitkälti digitaalisten kanavien kautta tapahtuvaksi.

Etäopetus kesti maaliskuun puolivälistä aina toukokuun loppupuolelle, jolloin koululaiset käytännössä opiskelivat kotonaan.

Koska muutos toteutettiin lähes yhdellä rysäyksellä ja pakon sanelemana, opetuksen järjestämisen käytännöissä ja toteutuksessa oli paikoin suuriakin kuntakohtaisia eroja. Vielä ei ole valmistunut kattavaa selvitystä, miten etäopiskelu on vaikuttanut oppimistuloksiin. Myös oppilaiden ja vanhempien mielipiteet etäopetuksesta vaihtelevat: joillekin kotona opiskelu sopii, kun taas toiset oppivat hel-

pommin lähiopetuksessa.

Perussuomalaisen kansanedustaja **Ari Koponen** ehdotti jo huhituksessa eduskunnassa toimenpideoitteessaan, että etäopetusta voitaisiin myöhemmin jatkaa niiden lasten kohdalla, jotka siitä ovat saaneet hyötyä ja joiden oppimistulokset ovat kotona opiskellessa parantuneet.

Etäkoulu voisi rauhoittaa myös koulukiusaamista

Koponen sai myös kesällä eduskunnan enemmistön koulukiusaamista ehkäisemään pyrkivän lakialoitteensa taakse. Koposen

mukaan koulukiusaamista pitäisi pyrkiä torjumaan nykyistä huomattavasti painokkaammin, ja etäopetusta voitaisiin hyödyntää myös poikkeuksellisesti joidenkin kiusaamistapausten ratkaisemisessa.

- Koulukiusaamista pitää tietysti torjua monilla tavoilla jo etukäteen. Kuitenkin, jos syystä tai toisesta kiusaamista ei saada koulussa hallintaan, niin tilapäinen ja väliaikainen etäopiskelu voisi toimia rauhoittavana tekijänä – ainakin siihen saakka, kunnes löytyy uusi koulu. Tosin mielestäni kiusaajan tulisi lähtökohtaisesti olla se, joka vaihtaa koulua.

Positiivista palautetta ja kehitysehdotuksia

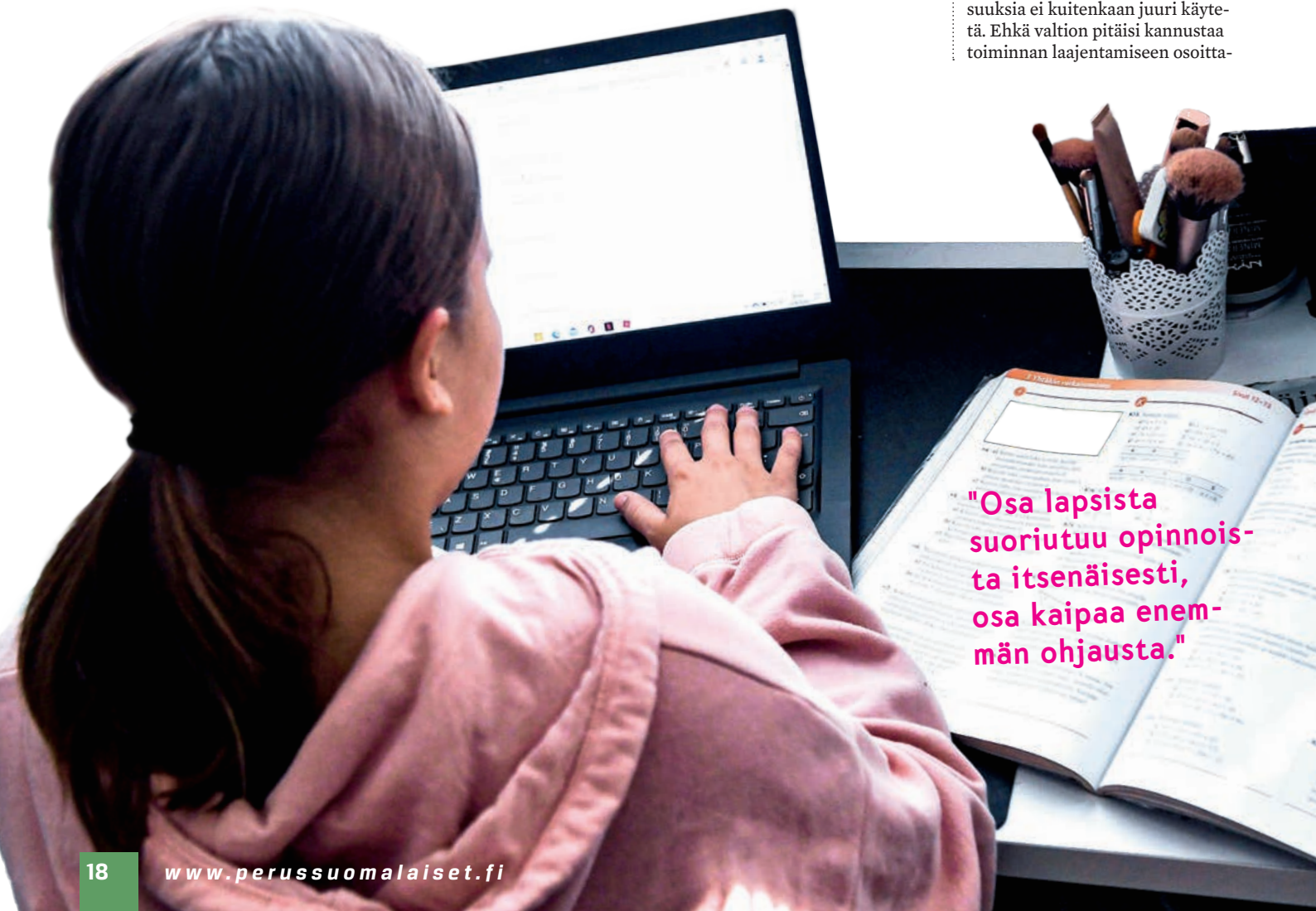
Koponen näkee ylipäätään etäopiskelussa paljon mahdollisuuksia tulevaisuutta ajatellen, kunhan asioista otetaan ensin selvää. Kan-

sanedustaja kertoo saaneensa etäopiskelusta runsaasti palautetta sekä opettajilta että koululaisten vanhemmilta. Suuri osa palautteesta on ollut positiivista, vaikka kehityskohteitakin on nostettu esille.

- Luulen, että etäkoulumahdollisuuksista puhutaan syksyllä eduskunnassa enemmänkin, koska keivät jo meille näytti, että siinä on puolensa. Nykyaikaiset ja innovatiiviset ratkaisut oppivelvollisuuden uudelleen järjestämiseksi palvelisivat lapsen etua, Koponen sanoo.

Yhtenä esimerkkinä hän nostaa esille pienten kyläkoulujen säilyttämisen.

- Joidenkin aineiden, esimerkiksi kielten, opetusta voitaisiin tapauskohtaisesti järjestää jatkossa etänä esimerkiksi tilanteessa, jossa paikallisilla opettajilla ei ole koulutusta tai valmiuksia järjestää opetusta. Tämä onnistuisi jo nykyisin puiteissa, mutta mahdollisuuksia ei kuitenkaan juuri käytetty. Ehkä valtion pitäisi kannustaa toiminnan laajentamiseen osoitta-

"Osa lapsista suoriutuu opinnoista itsenäisesti, osa kaipaa enemmän ohjausta."

mallia siihen kehittämisrahoitusta, Koponen pohtii.

Perusopetuslakiin kesällä tulleen lisäyksen mukaan tilanteessa, jossa opetusta ei tartuntatautilain nojalla annettavan päätöksen johdosta voida järjestää turvallisesti lähiopetuksena koulussa, voidaan opetuksen järjestäjän päätöksellä siirtyä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin, jos se on välttämätöntä. Myös tällöin oppilaan oikeus opetukseen tulee turvata.

Apu sisäilmaongelmiin

Koponen on myös kuullut, että osalle tarkkaavaisuushäiriöstä kärsivistä lapsista on ollut hyötyä etäopetuksesta.

- Luokkatilat nykyään ovat usein mitä ovat, eli todella isoja. Luokassa voi myös olla paljon hälinää, joka ei aina ole paras oppimisympäristö tällaisille lapsille. Myös sisäilmaongelmien vuoksi oireilevien lasten asemaa voisi parantaa etäopetuksella, varsinkin jos kunta ei pysty hoitamaan tilannetta.

Koponen haluaisi myös selvittää, voisiko etäopetusta hyödyntää täydentävänä opetusmuotona pitkien etäisyyksien Pohjois-Suomessa, jossa koulumatkoihin menee paljon aikaa.

- Päivässä voi helposti mennä useampi tunti koulumatkoihin, eikä matkustaminen ole ilmais-

ta. Näin korona-aikana kuntatalous on äärimmäisen heikossa kunnossa ympäri maata ja myös koulukyydeistä voi tulla kunnalle isot kustannukset. Voisiko joi-takin aineita välillä opiskella etänä, jolloin samalla opiskelullekin vapautuisi enemmän aikaa? Koponen kysyy.

Koponen kuitenkin tietää, että etäkoulussa on omat haasteensa. Koulu on monelle lapselle samalla yhteisöllinen paikka, jossa luodaan ystävyys-suhteita, harrastetaan ja urheillaan, joten pitkäkestoi-nen etäopiskelu ei välttämättä ole lapsen kannalta paras ratkaisu.

- Tietysti myös opiskeluvälit lapsilla vaihtelevat: osa lapsista suoriutuu opinnoista hyvinkin itsenäisesti, osa taas kaipa-a enemmän läsnä olevan opettajan ohjausta.

Kansallinen etäopetus-keskus harkintaan

Perusopetuslain mukaan opetuksessa on oltava yhteistyössä kotien kanssa. Mikäli etäopetusta hyödynnetään tulevaisuudessa laajemmin, asettaa se myös koululaisten vanhemmille seuranta-tavastuuta.

Koponen sanoo huomanneensa asian myös omakohtaisesti, sillä Koposen oma lapsi osallistui muiden mukana etäopetukseen ke-väällä.

- Jonkin verran olin siinä välillä avustamassa, että opinnot etenivät aikataulussa. Koululaisista osa tarvitsee enemmän ohjausta ja osa vähemmän. Kun etäopiskelussa opettaja ei ole jatkuvasti läsnä, vanhempien tulisi tällöin vähintäänkin tunnistaa oman lapsensa opiskelurytmi ja valmiudet suorittaa tehtävät niin, että opinnot etenisivät ajallaan.

Etäopetuksen hyödyntäminen on joka tapauksessa vasta keskusteluvaiheessa. Edessä on myös useita lainsäädännöllisiä kysymyksiä ratkaistavaksi, kuten esimerkiksi se, mitkä tahot voivat antaa opetusta.

Koponen väläyttää yhtenä mahdollisuutena uuden etäopetuskeskuksen perustamista.

- Kansallinen etäkoulu on asia, mitä on toivottu. Voisiko olla niin, että Suomessa olisi opetusyksikkö, jonka kautta tarjottaisiin etäopetusta kaikkialle maahan? Vai olisi-ko parempi ratkaisu, jos etäopetus olisi hajautettu paikallisesti? Näitäkin asioita tulisi selvittää.

- Tarkoituksenmukaista olisi ainakin pohtia, miten kunnille tehtäisiin mahdollisimman helppoksi etäopetuksen järjestäminen. Kunnathan voisivat perustaa etä-

opetukseen erikoistuneita ryhmiä samaan tapaan kuin vaikkapa musiikkiluokkia.

Vanhempien rooli ratkaisevan tärkeä

Keski-Suomessa erityisopettajana työskentelevä **Mikko** toteaa, että kokemuksia etäkoulusta on toistaiseksi kerätty vasta vä-

hän. Mikko huomauttaa, että vaikka suuri osa oppilaista suoriutuu opinnoistaan myös etäopetuksessa, tulisi opetuksen järjestyssä huomioida varsinkin erityistä tukea tarvitsevat oppilaat.

Myös Mikko korostaa lapsen vanhempien roolia etäopetuksen onnistumisen kan-

nalta.

- Etäkoulu vaatii huomiota myös lasten vanhemmilta, ja tällöin vanhempien tulisi olla tavoitettavissa Wilma-järjestelmän kautta

tai puhelimitse, koska oppilaan tulee tehdä vaaditut tehtävät ja osallistua opetukseen aivan samaan tapaan kuin luokassakin. Tunnit kuitenkin alkavat etäkoulussa normaalin lukujärjestyksen mukaan.

Mikko korostaa, että etäkoulussa oppilaan huoltajien tulee tarvittaessa vastuuttaa koululaista.

- Vanhempien tulee huolehtia siitä, että lapsi tottuu etäkoulun rutiineihin ja käytäntöihin lähtien siitä, että aamulla on herättävä ajallaan koulua varten. Opettajalla on hyvin vähän mahdollisuuksia puuttua esimerkiksi siihen, jos oppilas ei olekaan mukana Teams-yhteydessä, kun opetus alkaa.

- Kaikilla oppilaiden vanhemmilla ei omien töiden tai työmatkojen vuoksi välttämättä ole aina edes mahdollisuutta seurata etäopiskelua. Valitettavasti on myös eräitä vanhempia, jotka eivät ole edes kiinnostuneita lapsensa koulunkäynnistä, Mikko sanoo.

TEKSTI PS TOIMITUS

KUVAT LEHTIKUVA JA PS ARKISTO

VAIKKA koulukiusaamisesta ja siihen puuttumisesta on keskusteltu runsaasti viime vuosina, ongelmaa ei ole saatu kitkettyä. Kiusaaminen näkyy selkeästi erilaisissa lapsille ja nuorille suunnatuissa kyselyissä vuosittain.

- Asiasta voitotellaan ja eduskunnassa todetaan, kuinka tärkeästä asiasta on kyse. Vain teot ratkaisevat ja usein - eli lähes aina kauniiden sanojen jälkeen - konkreettiset kiusaamisen vastaiset teot kuitenkin loistavat pois-saolollaan, kansanedustaja **Ari Koponen** pahoittelee.

- Tuntuu hyvin omituiselta, ettei meillä Suomessa haluta edes kokeilla muualla maailmassa toimiviksi koettuja ratkaisuja. Ehdotukset sivuutetaan täysin kauniiden ja koskettavien salikeskustelujen jälkeen. Voimmeko siis sanoa, että olemme tehneet kaik-
emme asian eteen, jos toimintapa on tämä?

Myös Brother Christmas -hy-

väntekijänä tunnettu Koponen on nähnyt läheltä liian monen lapsen ja nuoren koko elämän valuvan hukkaan koulukiusaamisen ja -väkivallan seurauksena.

- Itse en aio luovuttaa asian suhteen, vaan tehdä kaikkeni, että näitä uusia toimintamalleja viedään vähintään kokeiluasteelle. Päätöksiä tehdään sen jälkeen, kun meillä on näytettyä suuntaa jos toiseen, Koponen kertoo.

Koposen koulukiusaamisen vastaisen lakialoitteen allekirjoitti ke-väällä ennen eduskunnan istun-totaukua yli 100 kansanedustajaa, eli se etenee lähetekekseluun nyt syksyllä.

- Meidän päättäjien tulisi paremmin ymmärtää, miten suurta inhimillistä tuskaa ja kuinka suuria kansantaloudellisia menetyksiä nämä ongelmat aiheuttavat. Nyt on aika siirtää omat ideologiset ajattelut syrjään. Meillä ei ole varaa menettää yhtään ihmistä koulukiusaamisen takia.

Etäkoulu tuli lapsille tutuksi koronan myötä viime keväänä.

Opettajat ahdingossa moniongelmaisten oppilaiden kanssa

"Tuen tarvitsijoita on koko

Opettajan työssä ei riitä enää pelkkä opettaminen, vaan joillekin pitää olla myös "äiti" ja psykologi.

Lahtelaisen **Emilian** mielestä opettajan työ on muuttunut viimeksi kuluneen kahden vuoden aikana paljon.

- Olen ollut kauan opettajana, joten olen nähnyt kaikkennäköistä. Välillä tekisi mieli vaihtaa uraa ja välillä tämä on hienointa ikinä.

Emilia työskentelee ruotsin ja saksan opettajana yläkoululaisille sekä kuudesluokkalaisille. Nykypäivänä huolta ja lisätyötä aiheuttavat ne opiskelijat, jotka tarvitsevat esimerkiksi tehostettua tukea työskentelyynsä.

- Yhä enemmän ja enemmän on heitä, jotka tarvitsevat ylimääräistä apua. Nykyään on esimerkiksi lapsia, jotka eivät tule henkisen vointinsa takia ollenkaan kouluun, ja heille sitten järjestään omia tapoja opiskella.

Iso huoli ja kuormitus

Nuorten käytös on myös muuttunut viime vuosien aikana hurjasti.

- Törmään päivittäin siihen, että tietyille oppilaille ei mene mikään perille.

Jotkut eivät myöskään kunnioita aikuisia samalla tavalla kuin aiemmin. Näyttää myös monesti siltä, että oppilailla pitäisi olla vain kaikkea kivaa tekemistä, mutta minkään asian eteen ei nähdä vaivaa.

Nuorten käytöksen muutokset ovat kasvattaneen huolen yleiskuvasta. Emilia on miettinyt, miten tämä sukupolvi onnistuu pitämään tulevaisuudessa yhteiskunnan pystyssä.

- En ole varma, suoriutuvatko he elämästä, kun he eivät nyt pysty tekemään koulutehtäviäkään.

Huoli ja muut tuntemukset vaikuttavat Emilian jakamiseen.

- Erityisesti oppilaiden eriaistiset tarpeet kuormittavat. Se on tietyllä tavalla jo arkipäivää, mutta edelleen yhtä aikaa vievää.

Emilia toivoisi voitavansa auttaa jokaisesta oppilasta yksilönä paremmin, mutta tekemistä on niin paljon, ettei oikein mitään saa hoidettua kunnolla.

- Välillä tuntuu, etteivät aika ja omat resurssit riitä, vaikka kuinka yrittäisi. Riittämättömyyden tunnetta tunnenkin koko ajan enemmän ja enemmän.

Häiriökäytökset merkki tuen tarpeesta

Oppilaiden tuen tarpeisiin vastataan eri tavoin. Jokainen oppilas saa opiskeluunsa yleistä tukea, mutta osa tarvitsee tehostettua tai erityistä tukea.

- Jos huomataan, että oppilas ei pärjää useammassa oppiaineessa, voidaan tehdä päätös joko tehostetusta tai erityisestä tuesta, Emilia sanoo.

Erityinen tuki tarkoittaa muun muassa sitä, että oppilaalle mietitään tarkat tavoitteet ja niitä seurataan askel kerrallaan. Tehostettu tuki tarkoittaa esimerkiksi erityisopettajan apua, ja tarvittaessa esimerkiksi ko-keessa osaamisen voi näyttää jollain muulla tavoin kuin kirjallisesti.

Tuen tarve huomataan monesti oppilaan häiriökäyttäytymisestä.

- Tämä on hyvin yleistä. Oppilas ei pysty keskittymään, koska opiskeltavat asiat saattavat olla hänelle liian vaikeita, ja osittain sen vuoksi hänen käytöksen-
sä luokassa on huonoa. Silloin keinona

on myös viedä oppilas opiskelemaan muualle. Tämä on tietenkin muiden koulurauhan takaimiseen, mutta myös oppilaan itsensä hyväksi.

Monesti Emilia on myös huomannut, että kun nuoren kanssa juttelee kahden kesken, tämä onkin ihan fiksua, mutta jostain syystä käytös isossa porukassa on huonoa.

Aikuisten vastuu

Emilia on miettinyt työkavereidensa kanssa, mistä nämä nuorissa nähdyt muutokset johtuvat.

- Siirtäisin tästä osittain vastuuta kotiin. Mietimme työpaikalla monesti sitä, miten kotona suhtaudutaan koulunkäyntiin. Annetaanko joillekin nuorille mahdollisuus käyttäytyä miten tahansa? Pa-
tistavatko vanhemmat opiskelemaan vai eivätkö he vain välitä? Joidenkin nuorten vanhemmat ovat enemmän lapsen kavereita kuin vanhempia.

Emilia kyllä ymmärtää sen, ettei aikuisilla ole välttämättä resursseja huomioida lastaan.

- Jos oma pääkoppa ei voi hyvin, on vaikeaa huolehtia kenes-täkään muusta.

Valmistuminen opettajaksi

Opettajan työ ei ole ikinä help-

"Siirtäisin tästä osittain vastuuta kotiin."

ajan enemmän"

poa, mutta siitä selviäminen on Emilian mielestä persoonasta kiinni. Emilia itse valmisti opettajaksi vuonna 2007, ja hän on työskennellyt koko uransa samassa koulussa. Opettajan opiskelussa työnkuva oli hieman todellista ruusuisempi. Heti opiskelun jälkeen tuli kuitenkin selväksi, ettei opettajana oleminen ole vain opettamista.

- Siinä koulussa, jossa harjoittelimme, ei ollut oppimisvaikeuksista kärsiviä oppilaita ollenkaan.

Emilia osasi kyllä jotenkin varautua siihen, että luokissa on aina käytöshäiriöisiä tai oppimisvaikeuksista kärsiviä, mutta ongelman laajuuteen ei pystynyt varautumaan mitenkään.

- Oli meillä opettajaopiskeluissa jotain erityispedagogiikan kursseja, mutta liian vähän. Tuntisuunnitelman tekoa harjoitellessa ei tullut tarpeeksi esille se, miten yksilöitä voi si ottaa hyvin huomioon.

TEKSTI VERA MIETTINEN
KUVA LEHTIKUVA

Pienemmät luokat ja mahdollisuus tukiopetukseen

PERUSSUOMALAISTEN kansanedustaja Mari Rantanen ihmettelee, miksi erityistarpeiset ovat samassa luokassa muiden kanssa. Rantasenkin näkemyksen mukaan opettajien työ on tänä päivänä jatkuvassa kaaoksessa.

Esimerkiksi inklusio on Rantasen mielestä kaunis ajatus, mutta ei käytännössä toimi. Tuen saaminen on tällöin epätasa-arvoista.

- Muistan omasta lapsuudestani, kun oli erityisluokkia ja kunnan tukiopetusta. Nykyään erityistuen tarvitsevia ei laiteta erityisluokille, enkä voi käsittää tätä. Tämä tarkoittaa sitä, että luokissa on niitä, jotka tarvitsivat erityistukea, mutta eivät sitä saa. Tai sitten opettajan aika menee vain erityistarpeiden paimentamiseen, eivätkä muut lapset saa mitään opetusta.

Myös oppilaat, jotka eivät osaa suomea, aiheuttavat opettajille päänsäivä.

- Ratkaisu on pienryhmät. On selvää, että kun yhdessä luokassa on yli 20 oppilasta, joista vaikka 5-10 on häiriököitä tai he tarvitsevat erityistukea, kukaan ei saa kunnolla opiskeltua.

Rantasen mielestä pitäisi myös ratkoa häiriökäyttäytymisen juu-

Mari Rantasen mukaan pienryhmät on yksi edellytys oppimisrauhalle.

"Kynnys jättää luokalle on nyt mielestäni valtava."

risytä, eikä ainoastaan hallita sen päivän aikana ilmenneitä ongelmia. Lapsen kotona voi olla jokin asia, mikä ilmenee oppilaan rauhattomuutena.

Maahanmuuttajille taas pitäisi olla omat luokat ainakin alussa.

- He voisivat keskenään opiskella ensin suomen kielen. Maahanmuuttajilla pitäisi olla enemmän valmistavaa opetusta niin, että he oppisivat kunnolla perustason asiat. Näin he selviäisivät myös itse paremmin

koko koulupolusta.

Rantanen toteaa, että mitä aikaisemmin häiriökäytöksiin ja erityispiirteisiin voidaan puuttua, sitä paremmat mahdollisuudet nuorella on jatkossakin selvittää koulussa. Perusta pitää olla kunnossa ennen kuin pystyy pärjäämään muilla koulutuksen tasoilla.

- Kynnys jättää luokalle on nyt mielestäni valtava, ja tämä on oppilaille vain huono asia. Mielestäni olisi myös hyvä jättää oppilas luokalle, jos yhtään näyttää siltä, ettei hänellä ole tarvittavaa tietoa.

Avioehtosopimus kannattaa aina

Suomessa solmitaan vuosittain yli 20 000 avioliittoa. Häiden suunnittelu ja valmistautuminen yhteiseen elämään avioparina on tuleville aviopuolisoihin onnellista ja toiveikasta aikaa, jolloin taloudelliset vastuukysymykset eivät välttämättä ole päällimmäisenä mielessä, vaikka ehkä pitäisi. Avioliitto nimittäin merkitsee samalla sitä, että molemmat puoliset asettavat kaiken aiemmin kertyneen ja tulevan omaisuutensa avio-oikeuden alaisiksi.

Avio-oikeus tarkoittaa sitä, että kummallakin puolisoilla on oikeus toisen puolison omaisuuteen. Avio-oikeus alkaa siitä hetkestä, kun puoliset vihitään aviopariksi. Avio-oikeus kattaa kaiken puolisoitten omaisuuden, lukuun ottamatta joitakin poikkeuksia. Testamentilla tai lahjaksi saadun omaisuuden määräyksissä voidaan sulkea pois saajan puolison omistusoikeus. Tällainen omaisuus jää siten avio-oikeuden ulkopuolelle.

Avio-oikeudella ei välttämättä ole suurempaa käytännön merkitystä avioliiton aikana, sillä kumpikin puoliso avioliittoon mennessään ja avioliiton aikana omistaa edelleen itsenäisesti oman omaisuutensa sekä myös sen omaisuuden, mitä hän hankkii avioliiton aikana.

Avio-oikeuden konkreettinen merkitys ilmenee vasta toisen puolison kuollessa tai avioerossa, jolloin suoritetaan avio-omaisuuden ositus. Kumpi tahansa puolisoista voi vaatia omaisuuden ositusta heti, kun avioeroasia on tullut vireille käräjäoikeudessa. Osituksessa lasketaan yhteen molempien puolisoitten varat ja velat ja netto-omaisuus jaetaan puoliksi. Kuitenkin, jos avioliitto on päättynyt toisen puolison kuolemaan, mutta kuolleelta puolisoilta ei ole jäänyt lapsia tai lapsenlapsia, leski perii kuolleen puolison omaisuuden, ellei testamentti määrää toisin.

Puolisot määräävät yhdessä avioehdon sisällöstä

Avioehto on puolisoitten sopimus, jossa puoliset yhdessä määräävät siitä, ettei heillä ole oikeutta toisen omaisuuteen. Avioehdon sisältö voi kuitenkin vaihdella huomattavasti siitä riippuen, mitä puoliset tarkoittavat haluavat määrätä.

Ensinnäkin avioehto saatetaan koskea vain toisen puolison omaisuutta, jolloin toisella ei ole minkäänlaista oikeutta

mihinkään tai johonkin yksilöityyn toisen omaisuuteen. On myös mahdollista sopia siten, että kummallakaan puolisoilla ei ole oikeutta johonkin tiettyyn toisen omaisuuteen, kuten vaikka kesämökkiin tai moottoripyörään. Niin ikään sopia voidaan siitä, että puolisoilla ei ole avio-oikeutta siihen omaisuuteen, joka kummallakin oli ennen avioliiton solmimista. Tässä tapauksessa erotilanteessa ositus kohdistuisi pelkästään avioliiton aikana hankittuun omaisuuteen.

Laajin avioehtomalli on niin sanottu täydellisesti poissulkeva avioehto, jossa kummallakaan osapuolella ei ole oikeutta mihinkään toisen omaisuuteen. Tällöin molempien puolisoitten sekä ennen avioliittoa että avioliiton aikana hankittu tai saatu omaisuus säilyy heillä avioerotilanteessa. Omaisuuden osituksen sijasta toimitetaan tällöin ainoastaan puolisoitten omaisuuden erottelu.

Korkeimman oikeuden ratkaisusta KKO: 1974-II-45 ilmenee periaate, että myös omaisuuden kerryttämä tuotto jää avio-oikeuden ulkopuolelle, vaikka siitä ei erikseen olisikaan määräystä avioehtosopimuksessa.

Avioehtosopimukseen voidaan sisällyttää ehtoja

Puolisot voivat sisällyttää avioehtosopimukseen erilaisia ehtoja. Ehdolla tarkoitetaan esimerkiksi sitä, että avioehdon oikeusvaikutukset osapuolille alkavat vasta jonkin ennalta määrätyn tapahtuman jälkeen. Niin sanotulla purkavalla ehdolla tarkoitetaan sitä, että avioehdon vaikutukset alkavat heti, mutta ne päättyvät jonkin tietyn tapahtuman jälkeen. On myös mahdollista määrätä, että aviooi-

keuden ulkopuolelle suljetaan sellainen omaisuus, jonka toinen puolisoista tulee saamaan vasta myöhemmin. Tyypillinen esimerkki tästä on tuleva osuus perinnöstä.

Niin sanotulla romanttisella avioehdolla tarkoitetaan avioehtosopimuksen määräystä, jonka mukaan kummallakaan puolisoilla ei ole oikeutta toisen omaisuuteen, jos aviopari eroaa. Tällöin toisella olisi avio-oikeus toisen omaisuuteen vain puolison kuollessa.

Avioehdon sovittelu on harvinainen poikkeus

Lähtökohtaisesti avioehtosopimus on molempia sitova, ja avioehdon määräyksiä noudatetaan avioliiton purkautuessa. Avioehto ei kuitenkaan ole ehdottomasti sitova eräissä tilanteissa, sillä laki mahdollistaa myös kohtuusharkinnan.

Avioehtosopimuksen määräyksistä voidaan poiketa tai se voidaan jättää jopa kokonaan huomiotta ositustilanteessa, jos avioehtosopimuksen noudattaminen johtaisi kohtuutomaan lopputulokseen toisen puolison osalta. Tällöin kyse on omaisuuden osituksen sovittelusta. Sovittelu voi tulla kyseeseen myös tilanteissa, jossa toinen osapuoli saisi täysin perusteettomasti taloudellista hyötyä. Sovittelu on kuitenkin melko harvinaista ja poikkeuksellista.

Kun tuomioistuimessa harkitaan osituksen sovittelua, huomiota kiinnitetään erityisesti siihen, kuinka kauan avioliitto on kestänyt. Merkitystä annetaan myös sille toiminnalle, miten puoliset ovat avioliitossa yhdessä toimineet yhteisen talouden kerryttämiseksi ja säilyttämiseksi.

On myös huomattava, että kansainvälisissä avioliitoissa avioliiton ja avio-oikeuden eräisiin kysymyksiin saatetaan soveltaa jokin Suomen ulkopuolisen valtion lakia, joka saattaa mutkistaa tilannetta huomattavasti.

Avioehto pitää rekisteröidä

Puolisot voivat tehdä avioehdon jo kihlausaikana, ja se saattaa olla järkevääkin, mikäli kummallakin

on omaa varallisuutta, jonka ehdottomasti haluaa suojata. Kihlapari ei kuitenkaan voi vielä rekisteröidä avioehtoa. Onkin tärkeää huomioida, että avioehtosopimus tulee voimaan ja saa halutut oikeusvaikutukset vasta sen jälkeen, kun se on rekisteröity Digi- ja väestötietovirastoon. Ilmoitus Digi- ja väestötietovirastoon tehdään kirjallisesti ja sen voi tehdä kumpi tahansa puolisoista.

Toisaalta avioehdon tekemiselle ei ole olemassa erityistä takarajaa tai määräaikaa, sillä aviopuolisot voivat tehdä avioehdon myös milloin tahansa avioliiton aikana. Kuitenkin, jos jomman kumman puolison tai puolisoitten yhdessä jättämä avioerohakemus on tullut vireille käräjäoikeudessa, avioehdon rekisteröiminen ei ole enää mahdollista. Vastavasti, jos avioliitto on päätynyt toisen puolison kuolemaan, rekisteröintiä ei voi tehdä.

Tiukat muotovaatimukset

Avioehto on sinänsä vapaa- muotoinen, ja periaatteessa puoliset voivat tehdä sen jopa kahdestaan. On kuitenkin suositeltavaa ottaa yhteyttä kokeneeseen perhe- ja perintöasioihin erikoistuneeseen lakimieheen, jotta avioehtoon varmuudella sisällytetään molempien puolisoitten vaatimukset siten, kuin ne on haluttu.

On syytä huomata, että avioehdolla, ollakseen pätevä, on tiukat muotovaatimukset. Avioehtosopimuksen on oltava päivitys, asianmukaisesti allekirjoitettu ja kahden esteettömän henkilön oikeaksi todistama. Todistusvaatimuksen täyttämiseksi riittää, että kumpikin sopimusosapuoli vuorollaan allekirjoittaa avioehtosopimuksen lain edellyttämien kahden todistajan läsnä ollessa. Todistajien ei kuitenkaan tarvitse tietää avioehtosopimuksen sisältöä.

Puolisot voivat avioliiton aikana milloin tahansa muuttaa avioehdon sisältöä tekemällä uuden avioehtosopimuksen. Se on tehtävä samojen periaatteiden ja muotovaatimusten mukaisesti ja lopuksi rekisteröitävä samaan tapaan kuin edellisenkin avioehtosopimus.

TEKSTI PS TOIMITUS
KUVAT LEHTIKUVA JA PS ARKISTO

**Puolisot
voivat tehdä
avioehdon
jo kihlaus-
aikana.**

AVIOEHOTOSOPIMUKSEN/ OSIT
VARALLISUUSHUUTEISIIN SOV
KOSKEVAN SOPIMUKSEN REK

Maistraatti täyttää:
Saapumispäivä

LEENA MERI: AVIOEHTO SELKEYTTÄÄ AVIOPARIN ELÄMÄÄ

PERUSSUOMALAISTEN kansanedustaja ja lakivaliokunnan puheenjohtaja **Leena Meri** suosittelee avioehtoa kaikille aviopareille.

- Avioehto ensinnäkin suojaa varallisuutta, jota puolisoilla on ollut ennen avioliittoa. Toiselle osapuolelle voi myös usein tulla uutta varallisuutta avioliiton aikana, vaikka yritystoiminnan kautta tai maatilallisena.

- Olen huomannut, että viime vuosina sellainen ajattelu on ollut vähenemään päin, että avioehdon tekeminen tarkoittaisi valmistautumista eroon. Nykyään jo paremmin ymmärretään, että avioehto vain selkeyttää tilannetta, koska etukäteen ei voi tietää, mihin avioliitto päättyy, Meri sanoo.

Hän tietää itse muun muassa tapauksia, joissa toiselle puolisolalle kuuluvaa yritysvarallisuutta on ryhdytty jakamaan avioliiton jälkeen.

- Tuossa tilanteessa jo pelkästään yrityksen varallisuuden arvostamisesta voi kehittyä laaja riita. Yritysomaisuuksien jakaminen saattaa tuntua kohtuuttomalta sille puolisolalle, joka on luonut yrityksen yksin avioliiton aikana ja toinen puoliso on joko ollut kotona tai ei ole tehnyt töitä yrityksen eteen.

Varatuomari Meri työskenteli ennen eduskuntauraa omassa lakiasiaintimistossa sekä maistraatissa henkikirjoittajana, jolloin hän oli pitkään tekemisissä avioehtojen kanssa.

- Omassa toimistossani olen itsekin laatinut useita avioehtoja. Maistraatissa olen toimittanut useita siviilivihkimisiä, joiden yhteydessä avioparit monesti jättivät samalla avioehdon rekisteröitäväksi.

Meri muistuttaa, että lähtökohtaisesti rekisteröintiviranomainen ei yleensä enää rekisteröinnin yhteydessä tutki avioehtosopimuksen sisältöä eikä muotovaatimuksia, ellei heti ilmene selvää virhettä.

Aviopuolisoiden tuleekin itse huolehtia siitä, että avioehdon laissa edellytetyt muotovaatimukset, kuten todistajien esteettömyys, ovat kunnossa ennen avioehdon rekisteröintiä.

Meri huomauttaa kuitenkin, että avioehtoon ei ole pakko vedota avioliiton päättyessä.

- Jos avioliitto vaikka päättyy eroon, ja enemmän varallisuutta omistavasta puolisoista tuntuu siltä, että avioehtoa ei tarvitse huomioida, niin ei siihen ole pakko vedota.

Irakilainen Marwa pakeni Bagdadista

Osti viisumin 10500 eurolla

Pakkoavioliittoja omien sanojensa mukaan paennut Marwa kertoo, kuinka hän osti tiensä Irakista Espanjan ja Alankomaiden kautta Suomeen, jossa hän odottaa turvapaikkapäätöstä. Dublin-menettelyn mukaan tämän ei pitäisi olla mahdollista.

Marwa istuu nyt helsinkiläisen kahvilan terassilla. Mukana on arabian kielen tulkki, sillä Marwan suomen kielen opinnot eivät ole vielä päässeet kunnolla alkuun ja englantia hän ei saanut opiskella kotimaassaan. Pakomatka Suomeen kulki Jordania, Espanjan ja Alankomaiden kautta.

Marwa kertoo, kuinka hän eli miehensä armoilla väkivaltaisessa avioliitossa Bagdadissa.

- Tavoitteenani oli saada ammatti muotoilijana. En kuitenkaan päässyt tavoittelemaan unelmaani, sillä isäni pakotti minut lopettamaan koulunkäynnin ja opiskelun. Isäni pakotti minut vastoin tahtoaani naimisiin ja jouduin alistumaan isäni tahtoon.

Halu uuteen elämään

Marwa olisi halunnut käydä koulunsa loppuun.

- Lain mukaan minulla ei teini-ikäisenä ollut vapautta vastustaa isäni päätöstä.

Marwa kertoo olleensa kaksi kertaa raskaana, mutta menettäneensä molemmat lapsensa miehensä pahoinpitelyn seurauk-

sena.

Irak on naisille yksi vaarallimmista maista. Siellä ei puhuta naisten oikeuksista tai #metoo-liikkeestä.

- Kukaan ei ole puhunut me-toosta. Valitettavasti liikkeestä ei olisi juurikaan hyötynyt täällä, koska naisen pahimmat viholliset ovat perheen sisällä esimerkiksi isä tai aviomies.

Yritti ostaa viisumia useasta maasta

Marwa lähti matkaan Bagdadissa asuvan veljensä avulla. Nainen poistui kotoaan, kun aviomies oli käymässä sukulaistensa luona Anbarin maakunnassa. Veli vei Marwan autolla Kurdistanin puolelle turvakotiin Sulaymaniyahiin.

- Veljeni auttoi myös minua saamaan viisumin. Yritimme ostaa viisumia ensin monesta muusta suurlähetystöstä, mutta vasta Espanjan lähetystön kohdalla tärppäsi. Käytimme välimiestä, hän sanoo.

Viisumi hankittiin maksamalla 10 500 euroa lähetystön henkilökuntaa tuntevalle bagdadilaiselle **Mohamed al-Jabarille**. Marwan

Suomeen tullaan useamman turvallisen maan kautta. Tulijat ovat yleensä nuoria miehiä.

Tulijoita riittää

mukaan summa jaettiin usean lähetystön työntekijän kesken. Rahat viisumiin Marwa sai myymällä kaikki kultakorunsa, jotka hän oli ottanut mukaansa aviomiehensä asunnosta. Veli antoi loput rahoista.

Espanjan virallisen viisumiohjesivuston mukaan turistiviisumi EU:n ulkopuolelta Espanjaan maksaa 80 euroa.

Rajavartioston erikoistarkastus Ammanissa

Seuravaksi hankittiin lentoliippu. Samaan aikaan Marwa kertoi olleensa "etsintäkuulutettuna" miehensä ja isänsä tekemän rikosilmoituksen vuoksi. Tähän on syynä Irakin laki ja aviomiehen oikeus vaimonsa hallintaan.

Marwalla oli tuttava töissä Bagdadin lentokentällä, jonka avulla hän pääsi "ohi" turvatarkastuksesta, eikä etsintäkuulutusta

voitu panna toteen.

- Lentoreittini järjestyi Jordanian kautta, jossa jouduin olemaan yhden yön hotellissa, sillä Ammanin kentällä minut otettiin erityistarkastukseen. Siinä selvitettiin Espanjan viisumin aitous. Pelkäsin suuresti, että matka keskeytyisi, sillä jordanilaisilla rajaviranomaisilla saattoi olla jo tiedossa aviomieheni tekemä etsintäkuulutus minusta.

Matka sai kuitenkin jatkua.

- Pääsin jatkolennoille Madridiin, josta matka jatkui Amsterdamin kautta Helsinkiin.

Mieskin kohta Suomessa?

Suomeen päästyään Marwa haki turvapaikkaa ja Migri on haastatellut häntä kerran. Marwa uskoo tulevaisuuteensa Suomessa, vaikka Dublin-menettelyn mukaan hänen olisi pitänyt hakea turvapaikkaa Suomen sijaan Espanjasta.

Turvapaikkajärjestelmää käytetään hyväksi

Perussuomalaisten varapuheenjohtaja Riikka Purra sanoo, että maailma on täynnä kamalia kohtaloita, mutta humanitaarinen maahanmuutto tai turvapaikkainstituutio eivät kuitenkaan ole oikeita tai kestäviä keinoja puuttua tai yrittää korjata näitä asioita.

Irak on yksi maailman vaarallisimmista maista naisille.

- Miljoonat naiset ovat alistettuina islamilaisessa maailmassa, ja vaikka se on karmeaa, Suomen mahdollisuudet helpottaa tilannetta sen paremmin maahanmuuton kuin vaikkapa ke-

hitysavunkaan avulla ovat minimaaliset. Meillä on Suomessa riittävästi tehtävää oman kansamme hyvinvoinnin turvaamiseksi, muistuttaa perussuomalaisten varapuheenjohtaja, kansanedustaja **Riikka Purra**.

- Islamilaisen maailman ja näi-

den maiden täytyy itse kyetä kehittymään ja ratkaisemaan ongelmiaan.

Ongelmat siirtyvät mukana

Purra huomauttaa, ettei perheväkivalta ole peruste kansainväliselle suojelulle.

- Alun perin turvapaikkajärjestelmä luotiin auttamaan poliittisesta vainosta kärsiviä ihmisiä. Sitä ei ole tarkoitettu ihmisille, jotka etsivät, inhimillistä kylä, parempaa elämää, toimeen-

"Suomi
ei voi korjata
Irakin
karmeiden
ongelmien
seurauksia."

tuloa tai pakenevat ikävää kulttuuria tai puolisoa.

- Toisekseen on syytä käsittää, että islamilaisen maailman tai kehitysmaiden yhteiskuntien ongelmilla on tapana siirtyä tän-

ne, maahanmuuttajien välityksellä. Juuri naisen heikko asema muslimikulttuurissa ja monin paikoin muualla konfliktisissa ja kehitysmaissa on yksi syy vastustaa näiden kulttuuristen ominaisuuksien saapumista Suomen kamaralle, Purra painottaa.

- Olen juuri aloittanut suomen kielen opinnot. Sen jälkeen haluan jatkaa pakkoavioliiton vuoksi keskeytyneitä opintojani.

Marwa kertoo aviomiehen vainoavan häntä yhä. Mies on lähestynyt Marwan veljeä sosiaalisen median kautta ja sanonut, ettei Marwa voi koskaan palata Irakiin. Mies on myös Marwan mu-

kaan uhannut ostaa viisumin ja tulla Suomeen. Marwa haluaa kuitenkin olla ajattelematta tätä uhkaa.

- Haluan luottaa siihen, ettei Suomi päästä häntä maahan.

TEKSTI PS TOIMITUS
KUVAT LEHTIKUVA

Järjestelmän väärinkäyttö yleistä

Purra huomauttaa usein käyvän niin, etteivät tulijat integroidu Suomeen, vaan ongelmat seuraavat ja jatkuvat, usein jopa vahvistuvat. Pahimmillaan sen voi havaita nyky-Ruotsissa.

Turvapaikkajärjestelmän väärinkäyttö on yleisesti laajaa ja vaikiintunutta eivätkä länsimaat, kuten Suomi, yleensä voi tai halua tehdä asialle yhtään mitään.

- Mikäli eurooppalainen järjestelmä toimisi, myös Marwa olisi hakenut turvapaikkaa Espan-

jasta eikä kulkenut valikoiden Suomeen saakka. Jos järjestelmä toimisi, hän saisi kielteisen päätöksen ja joutuisi poistumaan EU:n alueelta. Suomi ei voi korjata Irakin karmeiden ongelmien seurauksia.

- Tai ehkä hän olisi jäänyt jo lähimpään turvaa tarjoavaan maahan, Turkkiin? Purra huomauttaa.

TEKSTI PS TOIMITUS
KUVA LEHTIKUVA

Perheväkivalta on karmivaa, mutta se ei oikeuta turvapaikkaan.

HUMANITAARINEN MAAHANMUUTTO LOPETETTAVA

PERUSSUOMALAISTEN tavoitteena on lopettaa kokonaan Suomelle taloudellisesti, sosiaalisesti, kulttuurisesti ja turvallisuuden kannalta haitallinen maahanmuutto.

- Pääasiassa kyse on niin sanotusta humanitaarisesta maahanmuutosta eli turvapaikanhakemisesta, perheen yhdistämisestä, taakanjaosta ja pakolaiskiintiöstä, mutta sen lisäksi on syytä huomioida myös halpatyömarkkinoille suuntautuva niin sanottu työperäinen maahanmuutto.

Vuoteen 2016 asti Suomella oli yksi Euroopan korkeimpia turvapaikkahakemusten hyväksymisasenteita.

Kun Suomeen saapuva haitallinen maahanmuutto on saatu radikaalisti vähenemään, perussuomalaiset ovat valmiita uudenlaisen ja tehokkaan kehitys- ja humanitaarisen avun järjestelmän kautta tukemaan ihmisiä ongelmialueilla, niiden lähellä ja pakolaisleireillä.

- Paikan päällä auttaminen on paitsi taloudellisesti huomattavasti järkevämpää, myös eettisesti johdonmukaista - toisin kuin siirtolaisuuden välineenä käytettävän

turvapaikkainstituution väärinkäyttö. Tällöin resursseja voidaan kohdentaa oikeasti apua tarvitseville ja unohtaa valtava maahanmuutoteollisuus ja -byrokratia, joka Suomessa veronmaksajan rahalla loputtomasti yrittää kotouttaa, hoivata ja auttaa maahamme saapuvia - pääasiassa nuoria miehiä.

Taloudellisten ja väestöllisten syiden lisäksi perussuomalaiset vaativat maahanmuuttoa vähennettäväksi myös turvallisuuden vuoksi.

- Perussuomalaiset eivät halua vain päivitellä lapsiin ja nuoriin kohdistuvia seksuaalirikoksia, vaan vähentää niitä. Kun katsomme tilastoja, kuinka paljon maahanmuuttajat syyllistyvät näihin rikoksiin, on yksinkertainen laskutoimitus päätellä, että vähennettäessä maahanmuuttajien määrää samalla seksuaalirikokset - ja monet muut rikokset - vähenevät.

Perussuomalaiset myös lyhentäisivät oleskelulupien pituutta ja mahdollistaisivat turvapaikan perumisen, jos sen saaja lomailee maassa, josta on paennut tai lähettää lapsensa sinne kulttuurioppiin.

Lähde rohkeasti mukaan vaikuttamaan!

Taitoa kunnanvaltuutettuna ei opita kirjoista

Kunta on kaikkein lähimpänä kansalaista oleva päätöksenteon yksikkö ja kuntapolitiikka ehkä helpoin tapa päästä vaikuttamaan ja tekemään itseään lähellä olevia päätöksiä. Perussuomalaisten 1. varapuheenjohtaja, kansanedustaja ja Kirkkonummen kunnanvaltuutettu Riikka Purra pääsi itse ensiyrittämällä hyvällä tuloksella valtuustoon edellisissä kuntavaaleissa.

RIIKKA PURRAN poliittinen ura lähti käyntiin vähän eri järjestyksessä kuin yleensä. Hän tuli ensimmäiseksi töihin puoluetoimistolle perussuomalaisten poliittisena suunnittelijana vuonna 2016. Kuntavaalit olivat tuolloin pian edessä ja oikeastaan pidettiin itsestään selvänä, että Purra lähtisi mukaan myös kuntavaaleihin.

Se olikin oikein hyvä päätös, sillä hänestä tuli Kirkkonummen kunnanvaltuutettu erinomaisella tuloksella.

- Ensin piti ottaa selvälle kaikki kunnan tärkeät asiat, joista ei välttämättä ollut vielä tietoinen, vaikka aika tarkasti politiikkaa kaikilla tasoilla tulikin seurattua. Sitten piti miettiä, mitä itse haluaa tavoitella, omat painopisteet

ja tärkeimmät teemat. Näistä teemoista rakensin itselleni pienenmuotoisen kampanjan, johon en laittanut juuri rahaa, mutta aikaa sitäkin enemmän, Purra kertoo.

Hyvin pienellä budjetilla pärjää

Purra teki melko tyypillistä pienimuotoista kuntavaalikampanjaa, johon sisältyi esimerkiksi toritapahtumiin osallistumista ja vaalikoneisiin vastaamista. Sen lisäksi hän oli kuntavaalien kanssa tekemisissä hyvin paljon työnsä puolesta laatimalla muun muassa perussuomalaisten kuntavaaliohjelmia.

Yleisesti kuntavaalit koskettivat hyvin paljon Purran elämää tuona aikana.

- Tein myös pieniä mainoksia, joita jaettiin torilla ja postilaatikoihinkin. Oli tienvarsimainoksia ja sähköisiä palveluja. Minulla oli jo valmiina sosiaalisen median minä, johon olin vuosikaudet kirjoittanut blogia ja muutenkin ollut aika aktiivinen. Sen päälle oli helppo rakentaa, kun ei tarvinnut aloittaa ihan alusta. Kiersin omassa kunnassani eri toritapahtumissa. Muistaakseni en omia lehtimainoksia tainnut laittaa, mutta yhdistyksen omia mainoksia oli myös lehdissä.

- Hyvin pienellä budjetilla pärjäsinkin, se oli kotitaskutietoa lähinnä. Kuntavaaliehdokkuus ei vaadi isoja panostuksia ainakaan keskikokoisessa kunnassa, Purra muistelee.

Kuntapolitiikka on helpoin tapa vaikuttaa

Purran oma menestys kuntavaaleissa tuli hänelle itselleen yllätyksenä. Hän keräsi toiseksi eniten ääniä perussuomalaisista ja meni reippaasti läpi valtuustoon. Luottamuspaikkojen jaossa hän sai vielä jaoston puheenjohtajuuden ja lautakunnan varapuheenjohtajuudenkin.

Yleisesti ottaen perussuomalaisten menestys Kirkkonummella tai muuallakaan Suomessa ei ollut hyvä, joten siihen Purra ei ollut tyytyväinen, mutta omaan tulokseensa kyllä.

- Kuntapolitiikka on ehkä kaikkein helpoin tapa vaikuttaa, koska kunnissa tehdään paljon oleellisia päätöksiä, jotka koskettavat juuri omaa elinympäristöä, oli kysymys sitten veroprosenteista tai toistaiseksi vielä terveydenhuollosta, kaavoituksesta tai kouluista. Toisaalta meidän vaikutusmahdollisuutemme riippuvat tuloksesta: mitä enemmän meillä on ehdokkaita ja mitä enemmän he saavat ääniä, sitä enemmän voimme vaikuttaa, Purra sanoo.

Läsnäolo sosiaalisessa mediassa välttämätöntä

Purra neuvoa ensimmäistä kertaa ehdolle lähteviä perehtymään ensin hyvin oman kuntansa toimintaan ja talouteen. Kannattaa olla perillä kunnan menoista ja mahdollisista ongelmista.

Nyt kun tiedetään, että kunta-

Riikka Purra lähti aikoinaan mukaan ehdokkaaksi pienellä budjetilla.

Perrussuomalaiset on Suomen suosituin toripuolue.

talous on historiallisen huonos-
sa jamassa, on yhdenkään eh-
dokkaan hyvin vaikea mennä
lupaamaan mitään, sillä leikkaus-
listat tulevat olemaan esillä lähes
kaikissa kunnissa.

- Kun kunta-asiat ovat jotenkin
hallussa, kannattaa miettiä omia
tärkeitä teemoja ja painopistealu-
eita. Niitä ei kan-
nata valita kovin
montaa, ehkä 3-5, ja
näistä sitten tuot-
taa tekstiä vähän
enemmän. Viisi voi
olla jo liikaa.

- Läsnäolo sosi-
aalisisessa medias-
sa on aivan välttä-
mätöntä. Ilman sitä
ei enää pärjää min-
käänlaisissa vaaleissa, ellei sit-
ten ole hyvin tunnettu henkilö
omassa kunnassaan. Omille koti-
sivuilla on kätevä laittaa teemo-
ja ja tavoitteita. Kannattaa täyt-
tää vaalikoneita ja ehdottomasti
mennä mukaan myös oman yh-
distyksen järjestämiin teltta-
pahtumiin, Purra neuvo.

Tekemällä oppii

Monesti ihmisten kuulee sano-
van, että heidän kyllä tekisi mieli

lähteä ehdokkaaksi, mutta kun he
eivät osaa. Näin ei Purran mie-
lestä kannata ajatella, sillä kaikis-
ta kunnista löytyy

**Tekemällä
oppii, kun vain
on motivoitunut
ja haluaa
ottaa asioista
selvää.**

itseä kokeneempia
ihmisiä, jotka neu-
vovat ja ohjaavat.

Taitoa kunnan-
valtuutettuna tai
muissakaan luotta-
mustoimissa ei opi-
ta kirjoista, vaan se
karttuu vähitellen
kokemuksen myö-
tä. Tekemällä oppii,

kun vain on motivoitunut ja halu-
aa ottaa asioista selvää.

- Toivomme listoille nuoria ja
vanhoja, miehiä ja naisia, työnte-
kijöitä, yrittäjiä ja akateemisesti
koulutettuja sekä poliittisesti niin
oikealla, vasemmalla kuin keskel-
läkin olevia ihmisiä. Mikäli kokee
perussuomalaisten sanoman ja
linjan oikeaksi niin rohkeasti mu-
kaan, vaikka ei ihan joka asia-
ta samaa mieltä olisikaan. Emme
ole mikään totalitaristinen puolue,
joka edellyttäisi, että ehdok-

kaiden pitää olla puolueen kanssa
kaikesta samaa mieltä. En itse-
kään ole, sanoo Purra.

Vaalivoitto kunnissa mahdollinen

Riikka Purraa itseään on poli-
tiikka kiinnostanut lapsesta saak-
ka. Nuorena hän äänesti mo-
nenlaisia puolueita, mutta jo
2000-luvun alkuvaiheessa alkoi
näyttää siltä, ettei hänellä ollut
enää jäljellä kuin yksi vaihtoehto,
vaikka hän ei aivan kaikkien sil-
loisten perussuomalaisten linjas-
sa ollutkaan tyytyväinen. Pian oli
käynyt päivänselväksi, ettei mui-
den puolueiden äänestämistä voi-
nut enää harkitakaan.

- Edelliset kuntavaalit menivät
perussuomalaisilla huonosti. Nyt
meillä on mahdollisuus parantaa
tulostamme huomattavan paljon
ja tehdä vaalivoitto myös kunnis-
sa. Olemme vielä siinä vaiheessa,
että vaaleihin on pitkä aika etsiä
ehdokkaista. Kuntavaaleissa kysy-
mys on matematiikasta, eli hyvää
tulosta ei voi saavuttaa, jos ei ole
riittävästi ehdokkaista.

- Valtakunnallinen kannatuk-
semme on tällä hetkellä aivan eri
luokkaa kuin viime kuntavaaleis-
sa, ja puolueen linja on terävä ja
selkeä. Jos saamme vielä riittä-
vän määrän ehdokkaista ja kaik-
kiin kuntiin monipuoliset vaa-
lilistat, niin uskon, että voimme
saavuttaa erinomaisen tuloksen,
Purra uskoo.

**Tietoa kuntavaaleista ja
ehdokkuudesta:
www.perussuomalaiset.fi**

TEKSTI MIKA MÄNNISTÖ
KUVAT MATTI MATIKAINEN

SUOMALAISTEN HYVINVOINTI JA TURVALLISUUS TÄRKEINTÄ

KUNTAVAALIT järjestetään vajaan
vuoden kuluttua. Perussuomalaisten
puoluesihtööri **Simo Grönroos** sa-
nooki, että koronasta huolimatta pe-
russuomalaisten tulee kiihtyvään
vauhtiin jatkaa valmisteluja vaali-
en suhteen.

- Meillä on vankka kannatus kan-
san keskuudessa ja kansa jakaa kä-
sityksemme, oli kyse sitten maahan-
muutosta tai ilmastopoliitikasta.
Teemme joka päivä parhaamme sen
puolesta ja olemme tämän luotta-
muksen arvoisia.

- Kuntavaaleissa pärjäämisessä ei
vankka valtakunnantason kannatus
kuitenkaan yksin riitä. Kannatus ei
realisoidu valtuustopaikoiksi ilman
laajoja ehdokaslistoja, jotka täy-
tyy rakentaa joka kuntaan erikseen.

Saadaksemme poliittisen painoar-
vomme mukaisen edustuksen kunti-
en ja kaupunkien päätöksentekoon,
tarvitsemme tuhansia ehdokkaista.
Työ ehdokaslistojen kokoamiseksi on
rankka, mutta työ on palkitsevaa,
sillä kannatus ajamallemme politi-
kalle on valtava.

Grönroos painottaa, että nyt, kun
jaettavana on vain niukkuutta, on
tärkeämpää kuin koskaan, että pe-
russuomalaista näkökulmaa saadaan
vahvasti mukaan kuntien päätöksen-
tekoon.

- Tarvitsemme kuntapäättäjiä, jot-
ka asettavat etusijalle suomalaisen
työn ja yrittämisen. Tarvitsemme
kuntapäättäjiä, joille suomalaisten
hyvinvointi ja turvallisuus on yhteis-
kunnan tärkein prioriteetti.

- Nyt on aika harkita vakavas-
ti kuntavaaleissa ehdolle lähtemis-
tä. Ehdolle lähtemistä on turha epä-
röidä. Tekemällä oppii. Paikkakunnan
muilta perussuomalaisilta saa tu-
kea ja apua. Ja jokainen ääni listal-
le on ääni Suomen ja suomalaisten
puolesta. Jos olet valmis osallistu-

maan näihin talkoisiin, ota yhteyt-
tä paikkakuntasi perussuomalais-
ten paikallisyhdistykseen tai ilmoita
kiinnostuksesi puolueen verkkosi-
vujen kautta. Tarvitsemme tuhan-
sia uusia päättäjiä ja sinä voit olla
yksi näistä.

**Yhden kerran lemmikkinsä hoitoon tuoneet
tuovat yleensä toistekin**

Tiinan lemmikki- hoitolassa koirakin pääsee lomalle

i säntäperheen lomamatkan – tai vaikka yllättävän työmatkan – varalle eläimelle paras ratkaisu saattaa hyvinkin olla lemmikkihoitola, joka turvaa ruokahuollon ja samalla turvallisen ja kodinomaisen ympäristön siksi aikaa kun omistajat ovat reissussa. Parhaimmillaan lemmikkihoitola voi tarjota eräänlaisen lomaelämyksen ja vaihtelua myös lemmikkieläimelle itselleen.

LOMA-AIKAAN matkailu vaatii huolellista suunnittelua etukäteen – varsinkin jos perheeseen kuuluu nelijalkaisia karvakavereita. Lemmikkieläimen kanssa matkustamisessa voi kuitenkin olla haasteita, eikä ulkomaille eläimiä voi yleensä edes ottaa mukaan. Matkustaminen myös saattaa aiheuttaa stressiä kotiympyröihin tottuneelle lemmikille.

Tiina Ullvén-Putkonen tarjoaa lemmikkihoitolapalveluja koirille, kissoille ja muillekin lemmikkieläimille kotinsa yhteydessä toimivassa lemmikkihoitolassa Nurmijärven Pertulassa.

Lemmikkihoitola Pertulan koti käsittää aidatun, puolen hehtaarin pihapiirin, turvalliset sisätilat eläimille varatussa omassa rakennuksessa ja välillä myös Ullvén-Putkonen kotitalossa, koska usein eläimet voivat liikkua hoitolan alueella melko vapaasti.

Talo tarjoaa ruuat

Yleensä hoitolan asukkaat ovat koiria, mutta myös kissat ja muut lemmikit, kuten kanit ovat

tervetulleita, jolloin hoito- ja ateriapalvelut suunnitellaan ja tarjotaan kunkin asukkaan tarpeiden mukaisesti.

- Talo tarjoaa ateriat, mutta asiakas saa halutessaan myös tuoda lemmikin oman ruuan. Pyrimme muutenkin mahdollisimman paljon noudattamaan lemmikin omia tapoja, päivärytmiä ja omistajan toiveita.

Joillakin eläimillä saat-
taa olla allergioita, jotka on aina huomioitava. Tällöin eläimelle ei tietenkään anneta edes namipaloja, joita yleensä on aina muuten tarjolla talon puolesta.

Juhannuksen jälkeisellä viikolla hoitolan asukkaina on kaksi koiraa: **Tahvo** ja **Rio**, jotka viihtyvät pihalla juoksuleikeissä Ullvén-Putkonen omien koirien **Helmin** ja **Vikin** kanssa. Koirat nauttivat erityisesti suuresta piha-alueesta, jossa on tilaa temmeltää. Hellepäivänä eläimiä virkistää tilava uimaallas, jonne koirat pulahtavat mielellään vilvoittelemaan.

Kaikille eläimille on talon kuistilla koko ajan tarjolla rai-kasta vettä. Kupit tosin myös tyhjenevät melko nopeasti, joten täydennystä tarvitaan useamman kerran kuumien kesäpäivien aikana.

**Koirat
nauttivat
erityisesti
suuresta piha-
alueesta.**

**Yleensä
hoitolan asukkaat
ovat koiria,
mutta myös kissat ja
muut lemmikit,
kuten kanit, ovat
tervetulleita.**

Kuvaushetkellä lemmikkihoitolasta löytyvät tyytyväiset asiakkaat Tahvo ja Rio.

**Ullvén-
Putkonen
on itse ollut
koiraharras-
taja jo yli 30
vuotta.**

**Lemmikki-
hoitola pitää
omistajansa
kiireisenä.**

Tilaa on ja ulkoilua harrastetaan

Tavallisesti lemmikki tuodaan Tiinalle hoitoon omistajaperheen lomamatkan ajaksi. Osalla lemmikinomistajista myös tulee säännöllisemmin pidempiä työmatkoja.

Ullvén-Putkonen laskee, että lemmikkihoitolassa olisi mahdollisuus tarjota samanaikaisesti tilat ja hoitopalvelut jopa 15-20 lemmikille, mutta käytännössä hän pyrkii pitämään samanaikaisesti asukasmäärän pienempänä.

- En ota hoitolaa koskaan aivan täyteen, joten meillä on siksi mahdollisuus tarjota apua nopeasti myös yllättävien tai hätätilanteiden varalle.

Yleensä lemmikkien omistajien kanssa sovitaan hoitojaksoista hyvissä ajoin etukäteen, mutta kyllä meille tarvittaessa voi tuoda lemmikin vaikka saman päivän aikana.

Tyypillisesti hoitolassa on samanaikaisesti 4-6 hoitokoira.

- Se määrä on oikeastaan paras kaikkien kannalta. Nukkumista varten eläimille on omassa piharakennuksessa häkkitilat, mutta muuten koirat saavat olla mahdollisimman paljon ulkona. Onhan se myös koirille mukavampaa, kun niille kaikille ehtii antaa enemmän huomiota ja on mahdollista leikkiä erikseen jokaisen kanssa. Mahdollisuuksien mukaan voin myös viedä koirat hoitolan ulkopuolelle lenkkeilemään, tuossa ympärillä ja lähialueilla on laajat metsämaastot.

Yleensä lemmikit voivat liikkua hyvinkin vapaasti aidatulla, puolen hehtaarin pihalla-alueella. Samaan aikaan hoitolassa voi olla koirien lisäksi myös muita eläimiä, kuten kissoja, mutta ne eivät tällöin ole samassa tilassa keskenään, jotta yllättäviä tilanteita ei pääse syntymään.

- Karkumatkalle kukaan ei ole täältä päässyt tai edes yrittänyt. Tosin kerran yksi pienempi koira oli onnistunut piiloutumaan, jo-

ten etsimiseen meni aikaa. Koira löytyi lopulta kuusikon alta, Ullvén-Putkonen kertoo.

Lemmikkihoitola pitkään kypsynt haave

Ullvén-Putkonen on itse ollut koiraharrastaja jo yli 30 vuotta. Ensimmäisen kerran hän suunnitteli lemmikkihoitolan perustamista 15 vuotta sitten.

- Pidempiaikainen haaveeni on

Ullvén-Putkoselle on nopeasti muodostunut vakioasiakaspiiri.

ollut se, että voisin tehdä koirien kanssa töitä. Minulla kuitenkin oli aiemmin mukava työpaikka ammattiyhdistysliikkeessä, jossa olin kymmenen vuotta ja myöhemmin työskentelin perussuomalaisissa. En vaan saanut aikaiseksi oman yrityksen perustamista, vaikka minulla olikin paljon näkemyksiä ja ajatuksia siitä, millaisen paikan haluan: sen tulisi olla lemmikkihoitola, johon itsekin haluaisin jättää omat lemmikkini.

Konkreettisesti asiat alkoivat

edistymään, kun Ullvén-Putkonen varasi ajan yritysneuvojalle keskustellakseen liikeideastaan ja rohkaistui. Markkinatutkimusta ei tarvinnut tehdä, koska tuleva yrittäjä tiesi, että kotiseudulla ja lähialueella on tarvetta ja kysyntää lemmikkihoitolalle.

Koska ajatus oli alun perinkin toimia Ullvén-Putkonen kotitalon yhteydessä, toimitilat löytyivät läheltä. Vuoden 2017 kesällä kodin piha-alueen varastorakennukset ja aitat muokattiin eläimille soveltuviksi nukkumatiloi-

ksi. Rakennuksissa myös samalla säilytetään eläinruokaa ja muita tarvikkeita. Lopulta lemmikkihoitolan toiminta käynnistyi reilut kaksi vuotta sitten.

- Toiminnan käynnistämiseen ei tarvinnut erikseen hakea lupia. Olen kuitenkin keskustellut paikallisen eläinlääkärin kanssa, ja sain myös häneltä hyviä neuvoja eläinten pitämiseen.

Työ vaatii sitoutumista ja omistautumista

Lemmikkihoitolassa on eläimiä ympärivuotisesti. Eniten kysyntää palveluille on silti yleensä kesäloma-aikaan. Ullvén-Putkoselle on nopeasti muodostunut vakioasiakaspiiri, eli yhden kerran lemmikkinsä hoitoon tuoneet tuovat toisenkin kerran.

- Useimmat asiakkaat palaavat, joten se tuntuu tietysti hyvältä.

- En ota hoitolaa koskaan aivan täyteen, joten meillä on siksi mahdollisuus tarjota apua nopeasti myös yllättävien tai hätätilanteiden varalle, Tiina Ullvén-Putkonen kertoo.

Ennen lemmikkihoitolan perustamista Tiina Ullvén-Putkonen työskenteli mm. ministerin erityisavustajana.

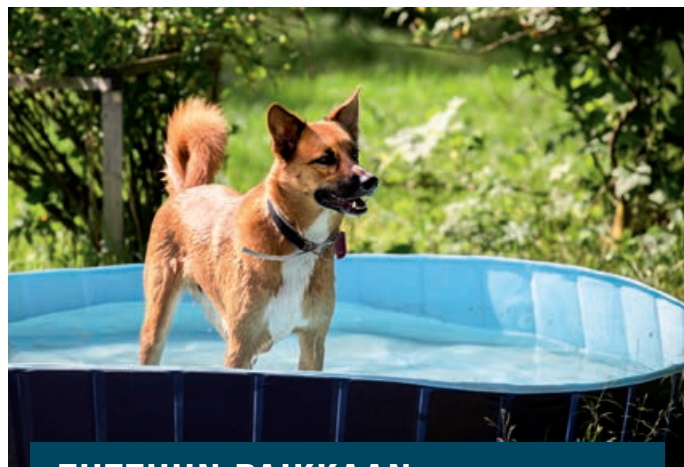
Tänä kesänä myös uusia asiakkaita on tullut jonkin verran.

Lemmikkihoitola ei tarvitse juurikaan lehti-ilmoituksia tai muuta mainontaa, koska kyse on palvelusta, jonka monet etsivät omatoimisesti. Usein lemmikkeen omistajat myös kertovat hoitolapalveluista omille tuttavilleen ja sitä kautta tunnettavuus kasvaa. Ullvén-Putkonen on kuitenkin avannut hoitolalle omat sivut Facebookiin ja Instagramiin. Sosiaalisen median kanaviin myös päivitetään usein hoidossa olevien lemmikkien kuulumisia ja valokuvia.

Lemmikkihoitolan pyörittäminen saattaa kuulostaa eläinrakkaan unelmatyöltä. Työ vaatii kuitenkin vahvaa sitoutumista ja omistautumista. Ullvén-Putkosella ei ole apukäsiä, vaan hän on

Lemmikkihoitolassa on eläimiä ympäri-vuotisesti.

TUTTUUN PAikkaan ON MUKAVA MENNÄ

NURMIJÄRVELÄINEN Marjut Laakso, Rio-koiran omistaja, on käyttänyt Ullvén-Putkonen lemmikkihotellia jo pidempään.

Nimensä mukaisesti Rio on kotoisin Rio de Janeirostä, Brasiiliasta, missä Laakso perheineen asui useamman vuoden. Rio on kadulle syntynyt koira, joka tuli Laakson perheeseen kuusiviikkoisena.

Laakso vie koiransa lemmikki-

hoitolaan 4-5 kertaa vuodessa.

- Yleensä nämä ovat tilanteita, jolloin olemme matkoilla ainakin viikon verran. Muita erityisiä järjestelyjä ei tarvita, paitsi että viemme yleensä oman koiranruuan tarjottavaksi. Asiat ovat sujuneet hyvin, koska koirallemme paikka on tuttu, ja sinne on mukava mennä. Pyrimme varaamaan hoitoajan hyvissä ajoin etukäteen, ja tilaa on aina järjestynyt.

yksin vastuussa kaikista lemmikkien hoitoon ja hyvinvointiin liittyvistä tehtävistä.

- Työn luonteen vuoksi en voi juuri edes poistua kotoa. Vietän kuitenkin noin kuukauden lomaa vuodessa, yleensä loppukesästä,

jolloin hoitola on kiinni, Ullvén-Putkonen sanoo.

TEKSTI PS TOIMITUS
KUVAT MATTI MATIKAINEN

Kuntavaalit 2021

Lähde mukaan ehdokkaaksi!

www.perussuomalaiset.fi

